



กรมพัฒนาที่ดิน  
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์  
2 5 6 4

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม  
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

# AGRI- MAP

LOEI

จังหวัดเลย

## คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมทั้งสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้านที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ [www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794](http://www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794) หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป



รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดเลย  
<http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/NE/lei.pdf>



## สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “เลย”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	5
2.1 ยางพารา	6
2.2 อ้อยโรงงาน	11
2.3 ข้าว	16
2.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	21
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	26
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	28
เอกสารอ้างอิง	33
ภาคผนวก	35

## สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดเลย	4
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของ จังหวัดเลย	5
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดเลย	7
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	10
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของอ้อยโรงงาน รายอำเภอ จังหวัดเลย	12
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน	15
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าว รายอำเภอ จังหวัดเลย	17
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว	20
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพของที่ดินและพื้นที่ปลูกจริงของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รายอำเภอ จังหวัดเลย	22
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	25
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดเลย	37
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจังหวัดเลยจำแนกรายอำเภอ ตำบล	45
ตารางผนวกที่ 3	ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดเลย	45
ตารางผนวกที่ 4	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล	46
ตารางผนวกที่ 5	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดเลย	48
ตารางผนวกที่ 6	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดเลย	49
ตารางผนวกที่ 7	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดเลย	50

## สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินเชียงคาน	40
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินเลย	41
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนาอ้อ	42
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนาแวม	43
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินภูเรือ	44
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดเลย	51
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย	52
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจอ้อยโรงงาน จังหวัดเลย	53
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย	54
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดเลย	55
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย	56
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จังหวัดเลย	57
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย	58



## 1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดเลย มีพื้นที่ 11,424.612 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,140,382 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย 14 อำเภอ 90 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) มีประชากร 638,736 คน (กรมการปกครอง, 2563)

### 1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อ จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อ จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อ จังหวัดพิษณุโลก

### 1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดเลยโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาที่สลับซับซ้อนเรียงตัวเป็นกำแพงปิดล้อมเกือบทุกด้าน ทำให้จังหวัดเลยมีลักษณะเป็นเมืองแห่งทะเลภูเขา ตอนเหนือของจังหวัดมีแม่น้ำโขงและแม่น้ำเหืองไหลเป็นแนวพรมแดนกั้นระหว่างจังหวัดเลยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วยลักษณะภูมิประเทศดังนี้

- 1) **ที่ราบสูง** บริเวณทิศตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอภูเรือ อำเภอท่าลี่ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว อยู่สูงกว่าระดับทะเลปานกลางโดยเฉลี่ย 600 เมตร
- 2) **เขตที่ราบเชิงเขา** บริเวณตอนใต้และตะวันออกของจังหวัด ได้แก่ อำเภอนาด้วง อำเภอปากชม อำเภอภูกระดึง และอำเภอภูหลวง เป็นเขตที่ไม่ค่อยมีภูเขาสูงนัก พอที่จะทำการเพาะปลูกได้
- 3) **ที่ราบลุ่ม** บริเวณตอนกลางของจังหวัด โดยมีลุ่มน้ำสำคัญ ได้แก่ ลุ่มน้ำเลยและลุ่มน้ำโขง ครอบคลุมพื้นที่อำเภอวังสะพุง อำเภอเมืองเลย และอำเภอเชียงคาน

### 1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดเลย ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกันยายน และฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ สภาพอากาศจะหนาวเย็น จังหวัดเลยมีพื้นที่เป็นภูเขาสูง อุณหภูมิเปลี่ยนแปลงง่าย อุณหภูมิสูงสุด 32.2 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 20.7 องศาเซลเซียส

### 1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินจังหวัดเลย แบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุดิบกำเนิดดินได้ดังนี้

- 1) **ที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood Plain)** ที่ราบริมแม่น้ำหรือลำธาร หน้าฝนหรือหน้าน้ำ มักมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว เป็นสภาพพื้นที่ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาและมีตะกอนเพิ่มมากขึ้นหลังน้ำท่วม แบ่งเป็น



(1) ที่ราบหรือค่อนข้างราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ การระบายน้ำเร็ว เนื้อดินหายาจนถึงละเอียด อาทิ ตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน (AC)

(2) สันดินริมน้ำ (Levee) เป็นพื้นที่ดอน เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพาบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เป็นสันนูนขนานไปกับริมฝั่งแม่น้ำ การระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี เนื้อดินค่อนข้างหายา เช่น ชุดดินธาตุพนม (Tp) ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) เป็นต้น

**2) ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial Plain)** เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำ แต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low Terrace) เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแป้งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เช่น ชุดดินชุมแพ (Cpa) ชุดดินน้ำอ้อ (NaO) เป็นต้น

(2) ตะพักลำน้ำระดับกลางถึงระดับสูง (Middle and High Terrace) เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหายา ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหายามาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี อาทิ ชุดดินนาแถม (Nak)

**3) พื้นเกือบราบ (Peneplain)** เป็นภูมิลักษณะของพื้นผิวดินภายหลังการกร่อน เกิดจากการผุพังด้วยกระบวนการกร่อนทำลายโดยน้ำ ทำให้พื้นที่สูงเดิมซึ่งขรุขระและสูงต่ำแตกต่างกันมาก มีระดับต่ำลงจนมีลักษณะคล้ายลูกคลื่นลอนลาดหรือพื้นที่เกือบราบ วัตถุต้นกำเนิดดินเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกล ดินจึงมีลักษณะเด่นตามวัตถุต้นกำเนิดหรือหินที่รองรับอยู่ด้านล่างและระดับการพัฒนาตัวของดิน แบ่งเป็น

(1) พื้นที่เป็นแบบราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดี ปานกลางที่เนื้อดินเป็นทรายหายา สีน้ำตาล น้ำตาลปนเทา และเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง เช่น ชุดดินละหานทราย (Lah) ชุดดินสีทน (St) เป็นต้น

(2) พื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงสภาพพื้นที่แบบเนินเขา ดินส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างดีถึงดี สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง เหลือง น้ำตาลปนแดง เหลืองปนแดง จนถึงแดง เนื้อดินมีทรายปนอย่างชัดเจน บางบริเวณพบลูกรังในหน้าตัดดิน ค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง พบบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นร่อง อาทิ ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) พบบริเวณพื้นที่ลักษณะเป็นที่ราบ อาทิ ชุดดินค่าง (Kg) พบบริเวณพื้นที่ลักษณะเป็นที่ค่อนข้างราบถึงเป็นลูกคลื่น สำหรับดินที่เกิดความไม่ต่อเนื่องทางธรณีวิทยา (Lithologic Discontinuities) ซึ่งโดยส่วนใหญ่มักเป็นชั้นดินทรายในตออบน และเปลี่ยนเป็นดินเหนียวหรือชั้นหินพื้น (Weathering Insitu) ทันทีในตอกลาง (Abrupt Textural Change) เช่น ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินหนองบัวแดง (Nbd) เป็นต้น

**4) พื้นทีรองรับด้วยหินชนิดต่าง ๆ และโครงสร้างของหิน** มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขา หุบเขา เนินหรือที่ราบ ที่เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัว และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่มีหินที่เป็นวัตถุต้นกำเนิดดินปะปนให้เห็นทั้งในหน้าตัดดินและล่อยหน้า แบ่งออกได้ตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) พัฒนาจากกลุ่มหินตะกอนหรือหินแปรเนื้อหยาบหรือหินในกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็น หินทรายและหินควอร์ตไซต์ ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกปานกลาง เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง น้ำตาลปนแดง จนถึงแดง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน อาทิ ชุดดินท่ายาง (Ty)

(2) พัฒนาจากหินทราย ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นทราย ปนดินร่วนถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีถึงมาก เกินไป พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินด่านซ้าย (Ds) ชุดดินโพนงาม (Png) ชุดดินภูพาน (Pu) ชุดดินวังน้ำเขียว (Wk) เป็นต้น

(3) พัฒนาจากหินทรายแปง ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็น ดินร่วนละเอียดถึงดินเหนียวละเอียด สีแดง น้ำตาล น้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปน ในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินวังไทร (Wi) ชุดดินภูเรือ (Pur) เป็นต้น

(4) พัฒนาจากหินดินดาน การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี สีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง น้ำตาลปนแดง เหลือง หรือแดง เป็นดินเหนียว ค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง เช่น ชุดดินวังสะพุง (Ws) ชุดดินกลางดง (Kld) ชุดดินมวกเหล็ก (ML) ชุดดินลี (Li) เป็นต้น

(5) พัฒนาจากหินปูน ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียว ละเอียดถึงดินเหนียวปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดี พบเศษหิน ปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินดงลาน (DU) ชุดดินทับกวาง (Tw) เป็นต้น

(6) พัฒนาจากหินภูเขาไฟ/บะซอลต์ การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี สีดำ น้ำตาล น้ำตาลปนแดงถึงแดง ค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง เช่น ชุดดินบ้านจ้อย (Bg) ชุดดินเชียงของ (Cg) ชุดดินโชคชัย (Ci) ชุดดินแก่งคอย (Kak) ชุดดินครบุรี (Kbr) ชุดดินสุรินทร์ (Su) เป็นต้น

(7) พัฒนาจากกลุ่มหินอัคนีหรือหินในกลุ่ม ดินต้นถึงชั้นเศษหิน เนื้อดินเป็นดินร่วน ปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง และน้ำตาลปนแดง ดินมีการระบายน้ำดี อาทิ ชุดดินท่าลี่ (TL)

(8) พัฒนาจากหินแกรนิต ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี สีดำ น้ำตาล น้ำตาลปนเทา และน้ำตาลปนแดง ค่าปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง เช่น ชุดดินจันทัก (Cu) ชุดดินเลย (Lo) ชุดดินภูสะนา (Ps) เป็นต้น

**5) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน** เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ส่วนใหญ่เป็นภูเขา และเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน ทรัพยากรดินมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากของจังหวัดเลย ในภาพที่ 1 - 5

### 1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดเลย จากฐานข้อมูลแผนที่สภาพการใช้ที่ดินของ กรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดเลย

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	523,593	7.71
พื้นที่เกษตรกรรม	4,854,887	71.33
พื้นที่นา	2,547,354	37.43
พืชไร่	1,928,125	28.32
ไม้ยืนต้น	283,975	4.17
ไม้ผล	42,678	0.64
พืชสวน	12,898	0.18
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	26,492	0.39
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12,473	0.19
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	892	0.01
พื้นที่ป่าไม้	810,717	11.92
พื้นที่น้ำ	370,179	5.45
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	244,368	3.59
รวม	6,803,744	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2562

### 1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดเลยมีเนื้อที่ชลประทาน 15,168.08 ไร่ (ร้อยละ 0.23 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 6 อำเภอ มีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 8 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้ รวม 103.845 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำน้ำเลย มีระดับกักเก็บอยู่ที่ 35.807 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 34 ของน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดเลย (ตารางผนวกที่ 2 และตารางผนวกที่ 3)

### 1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดเลย มีเนื้อที่ 1,422,365 ไร่ (ร้อยละ 19.92 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ และอำเภอนาดูน ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

### 1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดเลย มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมดในปี 2563 จำนวน 222,238 ราย รวมพื้นที่ 2,459,495 ไร่ กิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมาก ได้แก่ ยางพารา ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

ทะเบียนเกษตรกรพืชสมุนไพร จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดเลย พื้นที่ 2,264 ไร่ เกษตรกร 133 ราย มีพืชสมุนไพรหลัก ๆ 11 ชนิด สมุนไพรที่มีการปลูกมาก ได้แก่ พริกไทย กระชายดำ ว่านหางจระเข้ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 6)

### 1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดเลยมีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญ จำนวน 71 แห่ง และมีโรงงานทางการเกษตร 45 แห่ง โดยมีที่ตั้งโรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด 43 แห่ง (ตารางผนวกที่ 7)

## 2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสม เป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดบางประการของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้ต้นทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดเลย มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ยางพารา อ้อยโรงงาน ข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดเลย

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ยางพารา	530,502	10.93
2. อ้อยโรงงาน	420,224	79.21
3. ข้าว	392,032	93.29
4. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	249,748	63.71

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

## 2.1 ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเลย จากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีความเหมาะสมในการปลูกยางพารา จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 1 - 2)

### 1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 3,096 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 1,305 ไร่ อำเภอปากชม 943 ไร่ และอำเภอนาดัง 658 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,147,633 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.72 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 297,228 ไร่ อำเภอเมืองเลย 252,727 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 148,268 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 870,677 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.63 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอผาขาว 130,909 ไร่ อำเภอเมืองเลย 122,541 ไร่ และอำเภอด่านซ้าย 103,951 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 730,627 ไร่

### 2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 298 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.63 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอวังสะพุง 158 ไร่ อำเภอปากชม 61 ไร่ และอำเภอนาดัง 46 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 292,409 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.48 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเมืองเลย 77,680 ไร่ อำเภอวังสะพุง 75,988 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 32,617 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 168,671 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.37 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอเมืองเลย 40,381 ไร่ อำเภอวังสะพุง 32,290 ไร่ และอำเภอนาดัง 19,269 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 68,920 ไร่

**3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ไม่ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกยางพารา และพื้นที่ปลูกยางพารา ในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดเลยมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 858,023 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอวังสะพุง 222,387 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองเลย 175,180 ไร่ อำเภอเชียงคาน 115,651 ไร่ และอำเภอเอราวัณ 109,979 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 2,798 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.37 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอวังสะพุง 1,147 ไร่ อำเภอปากชม 881 ไร่ อำเภอนาดัง 611 ไร่ และอำเภอเมืองเลย 133 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 855,225 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.52 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอวังสะพุง 221,240 ไร่ อำเภอเมืองเลย 175,047 ไร่ อำเภอเชียงคาน 115,651 ไร่ และอำเภอเอราวัณ 109,979 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดเลย

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เชียงคาน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	148,268	25,887	109,290	283,445
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	32,617	10,922	14,212	57,751
		-	(22.00%)	(42.19%)	(13.00%)	(20.37%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	115,651	-	-	115,651
		-	(78.00%)	-	-	(40.80%)
ด่านซ้าย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	10,684	103,951	92,644	207,279
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,943	8,103	3,451	13,497
		-	(18.19%)	(7.80%)	(3.73%)	(6.51%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	8,741	-	-	8,741
		-	(81.81%)	-	-	(4.22%)
ท่าลี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	26	54,702	36,752	31,024	122,504
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	6,494	4,971	1,302	12,767
		-	(11.87%)	(13.53%)	(4.20%)	(10.42%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	26	48,208	-	-	48,234
		(100.00%)	(88.13%)	-	-	(39.37%)
นาด้วง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	657	68,359	64,822	29,650	163,488
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	47	23,729	19,269	7,559	50,604
		(7.15%)	(34.71%)	(29.73%)	(25.49%)	(30.95%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	611	44,630	-	-	45,241
		(93.00%)	(65.29%)	-	-	(27.67%)
นาแห้ว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	5,961	1	9,790	15,752
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	316	1	133	450
		-	(5.30%)	(100.00%)	(1.36%)	(2.86%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	5,644	-	-	5,644
		-	(94.68%)	-	-	(35.83%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปากชม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	943 (100.00%)	72,315 (100.00%)	48,393 (100.00%)	76,059 (100.00%)	197,710 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	61 (6.47%)	23,917 (33.07%)	17,660 (36.49%)	15,545 (20.44%)	57,183 (28.92%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	881 (93.43%)	48,398 (66.93%)	-	-	49,279 (24.92%)
ผาขาว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	33,760 (100.00%)	130,909 (100.00%)	40,763 (100.00%)	205,432 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	6,345 (18.79%)	12,906 (9.86%)	2,572 (6.31%)	21,823 (10.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	27,416 (81.21%)	-	-	27,416 (13.35%)
ภูกระดึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	24 (100.00%)	55,289 (100.00%)	14,572 (100.00%)	69,885 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	24 (100.00%)	4,669 (8.44%)	532 (3.65%)	5,225 (7.48%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	-	-	-	-
ภูเรือ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	58,179 (100.00%)	26,030 (100.00%)	36,584 (100.00%)	120,793 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	10,786 (18.54%)	2,446 (9.40%)	623 (1.70%)	13,855 (11.47%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	47,394 (81.46%)	-	-	47,394 (39.24%)
ภูหลวง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	9 (100.00%)	76,572 (100.00%)	43,678 (100.00%)	120,259 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	8,449 (11.03%)	2,858 (6.54%)	11,307 (9.40%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	9 (100.00%)	-	-	9 (0.01%)
เมืองเลย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	165 (100.00%)	252,727 (100.00%)	122,541 (100.00%)	79,151 (100.00%)	454,584 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	32 (19.39%)	77,680 (30.74%)	40,381 (32.95%)	10,367 (13.10%)	128,460 (28.26%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	133 (80.61%)	175,047 (69.26%)	-	-	175,180 (38.54%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วังสะพุง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,305 (100.00%)	297,228 (100.00%)	79,742 (100.00%)	112,203 (100.00%)	490,478 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	158 (12.11%)	75,988 (25.57%)	32,290 (40.49%)	5,954 (5.31%)	114,390 (23.32%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,147 (87.89%)	221,240 (74.43%)	-	-	222,387 (45.34%)
หนองหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	3,185 (100.00%)	72,550 (100.00%)	38,135 (100.00%)	113,870 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	317 (9.95%)	5,949 (8.20%)	147 (0.39%)	6,413 (5.63%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,868 (90.05%)	-	-	2,868 (2.52%)
เอราวัณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	142,232 (100.00%)	27,238 (100.00%)	17,084 (100.00%)	186,554 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	32,253 (22.68%)	655 (2.40%)	3,665 (21.45%)	36,573 (19.60%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	109,979 (77.32%)	-	-	109,979 (58.95%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,096 (100.00%)	1,147,633 (100.00%)	870,677 (100.00%)	730,627 (100.00%)	2,752,033 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	298 (9.63%)	292,409 (25.48%)	168,671 (19.37%)	68,920 (9.43%)	530,298 (19.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,798 (90.37%)	855,225 (74.52%)	-	-	858,023 (31.18%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 154,734 ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (S3+N) 8,931 ไร่ (ตารางที่ 4)



ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เชียงใหม่	28,492	1,539	30,031	430	715	1,145
ด่านซ้าย	322	562	884	-	-	-
ท่าลี่	15,396	1,025	16,421	-	-	-
นาด้วง	6,284	16	6,300	-	28	28
นาแห้ว	26	604	630	1,349	-	1,349
ปากชม	7,077	618	7,695	111	189	300
ผาขาว	2,396	303	2,699	28	3	31
ภูกระดึง	-	-	-	-	-	-
ภูเรือ	211	1,492	1,703	4,134	-	4,134
ภูหลวง	-	-	-	-	-	-
เมืองเลย	40,623	2,696	43,319	122	666	788
วังสะพุง	37,114	1,831	38,945	330	669	999
หนองหิน	55	46	102	-	-	-
เอราวัณ	5,671	335	6,006	65	92	157
<b>รวม</b>	<b>143,667</b>	<b>11,067</b>	<b>154,734</b>	<b>6,569</b>	<b>2,362</b>	<b>8,931</b>

#### 4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพาราซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง อำเภอเชียงคาน เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกยางพารามีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อพร้อมด้วย

## 2.2 อ้อยโรงงาน

อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเลยในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 3 - 4 )

### 1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 1,040 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอปากชม 656 ไร่ อำเภอเมืองเลย 287 ไร่ และอำเภอวังสะพุง 98 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,358,752 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 49.40 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 317,641 ไร่ อำเภอเมืองเลย 218,780 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 131,686 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 598,601 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.75 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเมืองเลย 142,238 ไร่ อำเภอนาดัง 70,422 ไร่ และอำเภอวังสะพุง 64,204 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 793,077 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 22 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.12 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเมืองเลย

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 318,983 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.48 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอวังสะพุง 92,363 ไร่ อำเภอผาขาว 74,711 ไร่ และอำเภอเอราวัณ 62,552 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 96,698 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.15 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอผาขาว 29,142 ไร่ อำเภอวังสะพุง 19,305 ไร่ และอำเภอนาดัง 13,752 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 3,999 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกอ้อยโรงงานแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน และพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดเลยมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,040,787 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอวังสะพุง 225,376 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองเลย 207,561 ไร่ อำเภอเชียงคาน 130,471 ไร่ และอำเภอปากชม 69,119 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 1,018 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.88 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอปากชม 656 ไร่ อำเภอเมืองเลย 264 ไร่ และอำเภอวังสะพุง 98 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 1,039,769 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.52 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอวังสะพุง 225,278 ไร่ อำเภอเมืองเลย 207,297 ไร่ อำเภอเชียงคาน 130,471 ไร่ และอำเภอปากชม 68,464 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของอ้อยโรงงานรายอำเภอ จังหวัดเลย

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เชียงคาน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	131,686	27,320	124,420	283,426
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,215	194	1	1,410
		-	(0.92%)	(0.71%)	(n.s.)	(0.50%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	130,471	-	-	130,471
		-	(99.08%)	-	-	(46.03%)
ด่านซ้าย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	61,810	38,238	107,232	207,280
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	29	-	26	55
		-	(0.05%)	-	(0.02%)	(0.03%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	61,781	-	-	61,781
		-	(99.95%)	-	-	(29.81%)
ท่าลี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	52,993	36,626	32,884	122,503
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	52,993	-	-	52,993
		-	(100.00%)	-	-	(43.26%)
นาด้วง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	62,151	70,422	30,917	163,490
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	16,787	13,752	597	31,136
		-	(27.01%)	(19.53%)	(1.93%)	(19.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	45,364	-	-	45,364
		-	(72.99%)	-	-	(27.75%)
นาแห้ว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	1,365	4,595	9,791	15,751
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1,365	-	-	1,365
		-	(100.00%)	-	-	(8.67%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปากชม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	656 (100.00%)	68,499 (100.00%)	49,551 (100.00%)	79,005 (100.00%)	197,711 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	35 (0.05%)	35 (0.07%)	-	70 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	656 (100.00%)	68,463 (99.95%)	-	-	69,119 (34.96%)
ผาขาว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	116,281 (100.00%)	53,852 (100.00%)	35,165 (100.00%)	205,298 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	74,711 (64.25%)	29,142 (54.11%)	1,380 (3.92%)	105,233 (51.26%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	41,571 (35.75%)	-	-	41,571 (20.25%)
ภูกระดึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	22,949 (100.00%)	30,954 (100.00%)	15,982 (100.00%)	69,885 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	6,314 (27.51%)	3,883 (12.54%)	102 (0.64%)	10,299 (14.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	16,635 (72.49%)	-	-	16,635 (23.80%)
ภูเรือ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	51,739 (100.00%)	16,158 (100.00%)	52,897 (100.00%)	120,794 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	45 (0.09%)	81 (0.50%)	19 (0.04%)	145 (0.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	51,694 (99.91%)	-	-	51,694 (42.80%)
ภูหลวง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	60,148 (100.00%)	17,110 (100.00%)	43,000 (100.00%)	120,258 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	13,501 (22.45%)	5,118 (29.91%)	410 (0.95%)	19,029 (15.82%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	46,647 (77.55%)	-	-	46,647 (38.79%)
เมืองเลย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	286 (100.00%)	218,780 (100.00%)	142,238 (100.00%)	93,395 (100.00%)	454,699 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	22 (7.69%)	11,483 (5.25%)	4,094 (2.88%)	63 (0.07%)	15,662 (3.44%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	264 (92.31%)	207,297 (94.75%)	-	-	207,561 (45.65%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วังสะพุง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	98 (100.00%)	317,641 (100.00%)	64,204 (100.00%)	108,436 (100.00%)	490,379 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	92,363 (29.08%)	19,305 (30.07%)	436 (0.40%)	112,104 (22.86%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	98 (100.00%)	225,278 (70.92%)	-	-	225,376 (45.96%)
หนองหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	65,519 (100.00%)	15,862 (100.00%)	32,436 (100.00%)	113,817 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	39,948 (60.97%)	8,631 (54.41%)	468 (1.44%)	49,047 (43.09%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	25,571 (39.03%)	-	-	25,571 (22.47%)
เอราวัณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	127,191 (100.00%)	31,471 (100.00%)	27,517 (100.00%)	186,179 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	62,552 (49.18%)	12,463 (39.60%)	497 (1.81%)	75,512 (40.56%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	64,639 (50.82%)	-	-	64,639 (34.72%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,040 (100.00%)	1,358,752 (100.00%)	598,601 (100.00%)	793,077 (100.00%)	2,751,470 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	22 (2.12%)	318,983 (23.48%)	96,698 (16.15%)	3,999 (0.50%)	419,702 (15.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,018 (97.88%)	1,039,769 (76.52%)	-	-	1,040,787 (37.83%)

หมายเหตุ: n.s. คือ มีจำนวนน้อยมาก ไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 138,678 ไร่ และพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 44,413 ไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตอ้อยโรงงาน

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			ยางพารา (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เขียงคาน	19,888	779	20,667	-	-	-
ด่านซ้าย	2,750	3,092	5,842	4,096	-	4,096
ท่าลี่	14,122	1,025	15,147	-	-	-
นาด้วง	4,426	14	4,440	-	-	-
นาแห้ว	26	182	208	-	-	-
ปากชม	5,737	601	6,337	-	-	-
ผาขาว	4,353	1,031	5,384	8,268	-	8,268
ภูกระดึง	428	473	901	1,268	-	1,268
ภูเรือ	277	1,470	1,747	937	-	937
ภูหลวง	4,928	2,804	7,732	6,909	-	6,909
เมืองเลย	32,830	1,335	34,165	-	-	-
วังสะพุง	26,160	2,838	28,998	18,754	-	18,754
หนองหิน	2,759	1,137	3,896	4,181	-	4,181
เอราวัณ	2,887	327	3,214	-	-	-
<b>รวม</b>	<b>121,572</b>	<b>17,106</b>	<b>138,678</b>	<b>44,413</b>	<b>-</b>	<b>44,413</b>

#### 4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกอ้อยโรงงานต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกอ้อยโรงงาน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกอ้อยโรงงานที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมืองเลย เป็นต้น

พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกอ้อยโรงงาน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง ความชื้น โดยกระจายอยู่ในอำเภอวังสะพุง อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกอ้อยโรงงาน มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

### 2.3 ข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเลยในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 5 - 6)

#### 1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 101,591 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.69 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 30,963 ไร่ อำเภอเมืองเลย 14,108 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 9,745 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 256,902 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.34 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 53,307 ไร่ อำเภอเชียงคาน 34,699 ไร่ และอำเภอเมืองเลย 33,263 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 246,379 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.95 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 55,734 ไร่ อำเภอเมืองเลย 47,634 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 33,612 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,145,229 ไร่

#### 2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 2,635 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.59 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอนาดัง 1,071 ไร่ อำเภอเมืองเลย 721 ไร่ และอำเภอวังสะพุง 368 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 170,510 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.37 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเชียงคาน 29,432 ไร่ อำเภอเมืองเลย 28,854 ไร่ และอำเภอวังสะพุง 28,241 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 166,313 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.50 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอเมืองเลย 40,490 ไร่ อำเภอวังสะพุง 38,865 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 28,400 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 52,487 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ไม่ใช่พื้นที่ปลูกข้าว พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าว และพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดเลยมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 185,348 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอวังสะพุง 55,660 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอผาขาว 23,686 ไร่ อำเภอหนองหิน 23,453 ไร่ และอำเภอเมืองเลย 17,795 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 98,956 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 97.41 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอวังสะพุง 30,595 ไร่ อำเภอเมืองเลย 13,387 ไร่ อำเภอเชียงคาน 9,745 ไร่ และอำเภอภูหลวง 8,424 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 86,392 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.63 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอวังสะพุง 25,065 ไร่ อำเภอผาขาว 19,138 ไร่ อำเภอหนองหิน 16,036 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 5,267 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดเลย

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เชียงคาน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	9,745 (100.00%)	34,699 (100.00%)	33,612 (100.00%)	205,297 (100.00%)	283,353 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	29,432 (84.82%)	28,400 (84.49%)	2,795 (1.36%)	60,627 (21.40%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	9,745 (100.00%)	5,267 (15.18%)	-	-	15,012 (5.30%)
ด่านซ้าย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,587 (100.00%)	14,541 (100.00%)	2,741 (100.00%)	186,315 (100.00%)	207,184 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	11,850 (81.49%)	2,741 (100.00%)	6,686 (3.59%)	21,277 (10.27%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,587 (100.00%)	2,691 (18.51%)	-	-	6,278 (3.03%)
ท่าลี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,813 (100.00%)	15,739 (100.00%)	15,728 (100.00%)	85,835 (100.00%)	122,115 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	256 (5.32%)	14,587 (92.68%)	15,346 (97.57%)	6,787 (7.91%)	36,976 (30.28%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,557 (94.68%)	1,152 (7.32%)	-	-	5,709 (4.68%)
นาด้วง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,505 (100.00%)	7,541 (100.00%)	7,950 (100.00%)	143,459 (100.00%)	163,455 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,071 (23.77%)	6,775 (89.84%)	6,264 (78.79%)	3,159 (2.20%)	17,269 (10.56%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,434 (76.23%)	766 (10.16%)	-	-	4,200 (2.57%)
นาแห้ว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,064 (100.00%)	2,717 (100.00%)	26 (100.00%)	11,939 (100.00%)	15,746 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,717 (100.00%)	26 (100.00%)	765 (6.41%)	3,508 (22.28%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,064 (100.00%)	-	-	-	1,064 (6.76%)



ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปากชม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,238 (100.00%)	11,149 (100.00%)	7,710 (100.00%)	172,363 (100.00%)	197,460 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	219 (3.51%)	9,231 (82.80%)	7,054 (91.49%)	2,874 (1.67%)	19,378 (9.81%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,019 (96.49%)	1,918 (17.20%)	-	-	7,937 (4.02%)
ผาขาว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,548 (100.00%)	27,027 (100.00%)	27,518 (100.00%)	146,339 (100.00%)	205,432 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	7,889 (29.19%)	8,405 (30.54%)	4,450 (3.04%)	20,744 (10.10%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,548 (100.00%)	19,138 (70.81%)	-	-	23,686 (11.53%)
ภูกระดึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	3,842 (100.00%)	2,808 (100.00%)	63,235 (100.00%)	69,885 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	535 (13.93%)	1,090 (38.82%)	1,099 (1.74%)	2,724 (3.90%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	3,307 (86.07%)	-	-	3,307 (4.73%)
ภูเรือ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,194 (100.00%)	7,380 (100.00%)	276 (100.00%)	108,942 (100.00%)	120,792 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	5,472 (74.15%)	276 (100.00%)	2,769 (2.54%)	8,517 (7.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,194 (100.00%)	1,908 (25.85%)	-	-	6,102 (5.05%)
ภูหลวง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	8,424 (100.00%)	13,280 (100.00%)	6,672 (100.00%)	91,881 (100.00%)	120,257 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	12,802 (96.40%)	5,746 (86.12%)	3,898 (4.24%)	22,446 (18.67%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	8,424 (100.00%)	478 (3.59%)	-	-	8,902 (7.40%)
เมืองเลย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	14,108 (100.00%)	33,263 (100.00%)	47,634 (100.00%)	358,676 (100.00%)	453,681 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	721 (5.11%)	28,855 (86.75%)	40,490 (85.00%)	9,947 (2.77%)	80,013 (17.64%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	13,387 (94.89%)	4,408 (13.25%)	-	-	17,795 (3.92%)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วังสะพุง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	30,963 (100.00%)	53,307 (100.00%)	55,735 (100.00%)	350,399 (100.00%)	490,404 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	368 (1.19%)	28,241 (52.98%)	38,865 (69.73%)	3,959 (1.13%)	71,433 (14.57%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	30,595 (98.81%)	25,065 (47.02%)	-	-	55,660 (11.35%)
หนองหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	7,416 (100.00%)	27,354 (100.00%)	15,101 (100.00%)	63,916 (100.00%)	113,787 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	11,318 (41.38%)	5,958 (39.45%)	1,876 (2.94%)	19,152 (16.83%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	7,416 (100.00%)	16,036 (58.62%)	-	-	23,452 (20.61%)
เอราวัณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,986 (100.00%)	5,063 (100.00%)	22,868 (100.00%)	156,633 (100.00%)	186,550 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	806 (15.92%)	5,652 (24.72%)	1,423 (0.91%)	7,881 (4.22%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,986 (100.00%)	4,257 (84.08%)	-	-	6,243 (3.35%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	101,591 (100.00%)	256,902 (100.00%)	246,379 (100.00%)	2,145,229 (100.00%)	2,750,101 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	2,635 (2.59%)	170,510 (66.37%)	166,313 (67.50%)	52,487 (2.45%)	391,945 (14.25%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	98,956 (97.41%)	86,392 (33.63%)	-	-	185,348 (6.74%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (S3) 27,870 ไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (N) 12,156 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	อ้อยโรงงาน (ไร่)			ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เขียงคาน	45	-	45	-	1,430	1,430
ด่านซ้าย	-	-	-	-	1,642	1,642
ท่าลี่	-	-	-	-	-	-
นาด้วง	1,586	-	1,586	-	149	149
นาแห้ว	-	-	-	-	249	249
ปากชม	32	-	32	-	1,616	1,616
ผาขาว	2,988	-	2,988	-	230	230
ภูกระดึง	-	-	-	-	318	318
ภูเรือ	1	-	1	-	1,882	1,882
ภูหลวง	2,249	-	2,249	-	906	906
เมืองเลย	845	-	845	-	1,673	1,673
วังสะพุง	13,799	-	13,799	-	1,859	1,859
หนองหิน	5,130	-	5,130	-	136	136
เอราวัณ	1,196	-	1,196	-	67	67
<b>รวม</b>	<b>27,870</b>	<b>-</b>	<b>27,870</b>	<b>-</b>	<b>12,156</b>	<b>12,156</b>

#### 4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอนาด้วง อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอเขียงคาน อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

## 2.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดเลยในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 7 - 8)

### 1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 3,052 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 1,305 ไร่ อำเภอเมืองเลย 695 ไร่ และอำเภอนาดูน 658 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,298,363 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.86 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอวังสะพุง 301,569 ไร่ อำเภอเมืองเลย 217,823 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 131,468 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 549,175 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.23 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน พบมากในอำเภอเมืองเลย 140,820 ไร่ อำเภอนาดูน 67,155 ไร่ และอำเภอผาขาว 50,863 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 863,204 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 222 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.27 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอวังสะพุง 152 ไร่ อำเภอปากชม 48 ไร่ และอำเภอนาดูน 19 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 105,032 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.09 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอวังสะพุง 20,067 ไร่ อำเภอด่านซ้าย 18,898 ไร่ และอำเภอภูเรือ 13,344 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 64,799 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.80 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย พบมากในอำเภอด่านซ้าย 20,246 ไร่ อำเภอปากชม 11,023 ไร่ และอำเภอเมืองเลย 7,415 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 79,695 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แต่ยังไม่ใช้พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่าจังหวัดเลยมีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,196,161 ไร่ โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอวังสะพุง 282,655 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองเลย 207,548 ไร่ อำเภอเอราวัณ 123,166 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 121,279 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 2,830 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 92.73 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอวังสะพุง 1,153 ไร่ อำเภอเมืองเลย 691 ไร่ อำเภอนาดูน 639 ไร่ และอำเภอปากชม 347 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 1,193,331 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.91 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอวังสะพุง 281,502 ไร่ อำเภอเมืองเลย 206,857 ไร่ อำเภอเอราวัณ 123,166 ไร่ และอำเภอเชียงคาน 121,279 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพของที่ดินและพื้นที่ปลูกจริงของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รายอำเภอ จังหวัดเลย

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เชียงคาน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	131,468	27,275	113,682	272,425
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	10,189	1,818	5,707	17,714
		-	(7.75%)	(6.67%)	(5.02%)	(6.50%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	121,279	-	-	121,279
		-	(92.25%)	-	-	(44.52%)
ด่านซ้าย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	61,810	38,238	104,109	204,157
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	18,898	20,246	31,410	70,554
		-	(30.57%)	(52.95%)	(30.17%)	(34.56%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	42,912	-	-	42,912
		-	(69.43%)	-	-	(21.02%)
ท่าลี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	52,993	36,626	30,294	119,913
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	91	39	20	150
		-	(0.17%)	(0.11%)	(0.07%)	(0.13%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	52,902	-	-	52,902
		-	(99.83%)	-	-	(44.12%)
นาด้วง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	658	61,940	67,154	32,406	162,158
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	19	1,442	2,866	991	5,318
	(2.89%)	(2.33%)	(4.27%)	(3.06%)	(3.28%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	639	60,498	-	-	61,137
		(97.11%)	(97.67%)	-	-	(37.70%)
นาแห้ว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	1,365	4,595	9,791	15,751
		-	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	276	1,345	2,463	4,084
	-	(20.22%)	(29.27%)	(25.16%)	(25.93%)	
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	1,089	-	-	1,089
		-	(79.78%)	-	-	(6.91%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปากชม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	394 (100.00%)	68,760 (100.00%)	49,520 (100.00%)	68,015 (100.00%)	186,689 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	47 (11.93%)	12,421 (18.06%)	11,023 (22.26%)	14,157 (20.81%)	37,648 (20.17%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	347 (88.07%)	56,339 (81.94%)	-	-	56,686 (30.36%)
ผาขาว	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	89,818 (100.00%)	50,863 (100.00%)	64,572 (100.00%)	205,253 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,704 (3.01%)	1,741 (3.42%)	1,330 (2.06%)	5,775 (2.81%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	87,114 (96.99%)	-	-	87,114 (42.44%)
ภูกระดึง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	21,665 (100.00%)	30,954 (100.00%)	17,087 (100.00%)	69,706 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,441 (11.27%)	5,738 (18.54%)	1,956 (11.45%)	10,135 (14.54%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	19,224 (88.73%)	-	-	19,224 (27.58%)
ภูเรือ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	51,735 (100.00%)	16,137 (100.00%)	52,679 (100.00%)	120,551 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	13,344 (25.79%)	4,216 (26.13%)	9,140 (17.35%)	26,700 (22.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	38,391 (74.21%)	-	-	38,391 (31.85%)
ภูหลวง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	59,671 (100.00%)	14,869 (100.00%)	45,035 (100.00%)	119,575 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	8,219 (13.77%)	3,363 (22.62%)	4,823 (10.71%)	16,405 (13.72%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	51,452 (86.23%)	-	-	51,452 (43.03%)
เมืองเลย	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	695 (100.00%)	217,823 (100.00%)	140,820 (100.00%)	90,419 (100.00%)	449,757 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3 (0.43%)	10,966 (5.03%)	7,415 (5.27%)	2,951 (3.26%)	21,335 (4.74%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	691 (99.42%)	206,857 (94.97%)	-	-	207,548 (46.15%)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
วังสะพุง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,305 (100.00%)	301,569 (100.00%)	41,912 (100.00%)	142,807 (100.00%)	487,593 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	152 (11.65%)	20,067 (6.65%)	3,581 (8.54%)	3,918 (2.74%)	27,718 (5.68%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,153 (88.35%)	281,502 (93.35%)	-	-	282,655 (57.97%)
หนองหิน	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	51,983 (100.00%)	10,749 (100.00%)	51,095 (100.00%)	113,827 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,377 (2.65%)	361 (3.36%)	406 (0.79%)	2,144 (1.88%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	50,606 (97.35%)	-	-	50,606 (44.46%)
เอราวัณ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	125,763 (100.00%)	19,463 (100.00%)	41,213 (100.00%)	186,439 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	2,597 (2.06%)	1,047 (5.38%)	423 (1.03%)	4,067 (2.18%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	123,166 (97.94%)	-	-	123,166 (66.06%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,052 (100.00%)	1,298,363 (100.00%)	549,175 (100.00%)	863,204 (100.00%)	2,713,794 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	222 (7.27%)	105,032 (8.09%)	64,799 (11.80%)	79,695 (9.23%)	249,748 (9.20%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,830 (92.73%)	1,193,331 (91.91%)	-	-	1,196,161 (44.08%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 139,170 ไร่ และยางพารา (S3) 44,528 ไร่ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอ	ข้าว (ไร่)			ยางพารา (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เขียงคาน	19,887	779	20,666	-	-	-
ด่านซ้าย	2,750	3,092	5,842	4,096	-	4,096
ท่าลี่	14,122	1,025	15,147	-	-	-
นาด้วง	4,400	14	4,414	-	-	-
นาแห้ว	26	182	208	-	-	-
ปากชม	5,737	600	6,337	-	-	-
ผาขาว	4,293	1,031	5,324	8,268	-	8,268
ภูกระดึง	428	473	901	1,268	-	1,268
ภูเรือ	277	1,470	1,747	937	-	937
ภูหลวง	4,924	2,804	7,728	6,909	-	6,909
เมืองเลย	32,800	1,364	34,164	-	-	-
วังสะพุง	26,104	2,859	28,963	18,754	-	18,754
หนองหิน	2,730	1,137	3,867	4,181	-	4,181
เอราวัณ	2,774	1,088	3,862	115	-	115
<b>รวม</b>	<b>121,252</b>	<b>17,918</b>	<b>139,170</b>	<b>44,528</b>	<b>-</b>	<b>44,528</b>

#### 4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิต และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของจังหวัด โดยกระจายอยู่ในอำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ โดยกระจายอยู่ในอำเภอวังสะพุง อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น เปลี่ยนชนิดพืชที่มีความเหมาะสมกว่าการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีต้นทุนที่ต่ำ และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย



### 3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 สับปะรด สับปะรดไร้ม่วงเมืองเลย จังหวัดเลย ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว “หอมหวาน ฉ่ำ กรอบ ไม่กัดลิ้น” ขณะนี้ยังไม่มีปัญหาปริมาณผลผลิตล้นตลาด หรือราคาผลผลิตตกต่ำ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตสับปะรดไร้ม่วงให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมอาชีพการปลูกสับปะรดไร้ม่วงของเกษตรกรให้เป็นอาชีพหลักที่ยั่งยืน การแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน ส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปลูกฝังจิตสำนึกของเด็ก เยาวชน และประชาชนในการรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น และเพื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สับปะรดไร้ม่วงให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย สับปะรดไร้ม่วงถือเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของตำบลน้ำหมาน ในปัจจุบันเป็นที่นิยมของผู้บริโภค องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมานได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้ส่งเสริมให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โอท็อป (OTOP) โดยได้รับการคัดสรรเป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในระดับ 4 ดาว ปัจจุบันมีเกษตรกรปลูกสับปะรดไร้ม่วงยึดเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริม จำนวน 124 ราย มีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น จำนวน 1,144 ไร่ คาดว่าผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณ 70,257 ตัน เฉลี่ย 4 ตันต่อไร่ ผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน ประมาณร้อยละ 64 – 85 สับปะรดของจังหวัดเลยแบ่งออกเป็นสับปะรดบริโภคสด และสับปะรดโรงงาน โดยสับปะรดบริโภคสดปลูกมากที่บ้านไร่ม่วง ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ได้รับการรับรองมาตรฐาน Loei the best ส่วนสับปะรดโรงงานปลูกมากในเขตพื้นที่อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ และอำเภอท่าลี่ ขายส่งแบบสับปะรดโรงงาน 80 เปอร์เซ็นต์ (ตัดก้านตัดจุก) และอีก 20 เปอร์เซ็นต์ ขายแบบบริโภคผลสด โดยมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อจากเกษตรกรที่รวบรวมจากกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด เพื่อนำไปขายส่งให้กับพ่อค้าต่างจังหวัด ต่างอำเภอ และลานรวบรวมผลผลิตส่งพ่อค้าตามคำสั่งซื้อ เพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานแปรรูปสับปะรดในจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดระยอง (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, 2562)

สำหรับการเพิ่มพื้นที่ปลูกสับปะรดในจังหวัดเลยนั้น มีพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในการปลูกสับปะรด 2,752,201 ไร่ เมื่อพิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกสับปะรดควรส่งเสริมในพื้นที่เหมาะสมสูง (S1) ซึ่งมีพื้นที่ที่มีศักยภาพ คงเหลือ จำนวน 548,729 ไร่ พบมากในอำเภอวังสะพุง (159,258 ไร่) อำเภอเมืองเลย (121,961 ไร่) อำเภอเชียงคาน (65,919 ไร่) อำเภอเอราวัณ (61,374 ไร่) อำเภอปากชม (34,644 ไร่) อำเภอผาขาว (31,971 ไร่) อำเภอนาดัง (24,012 ไร่) อำเภอท่าลี่ (22,723 ไร่) อำเภอหนองหิน (9,583 ไร่) อำเภอภูหลวง (5,485 ไร่) อำเภอภูเรือ (4,432 ไร่) อำเภอด่านซ้าย (4,063 ไร่) และอำเภอภูกระดึง (3,304 ไร่) ตามลำดับ และในพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) ซึ่งมีพื้นที่ที่มีศักยภาพ คงเหลือ จำนวน 1,117,599 ไร่ พบมากในอำเภอเมืองเลย (211,170 ไร่) อำเภอวังสะพุง (145,751 ไร่) อำเภอผาขาว (101,929 ไร่) อำเภอนาดัง (96,600 ไร่) อำเภอเชียงคาน (89,290 ไร่) อำเภอเอราวัณ (76,259 ไร่) อำเภอปากชม (76,148 ไร่) อำเภอท่าลี่ (62,164 ไร่) อำเภอภูหลวง (59,482 ไร่) อำเภอด่านซ้าย (57,710 ไร่) อำเภอหนองหิน (52,370 ไร่) อำเภอภูเรือ (47,287 ไร่) อำเภอภูกระดึง (40,084 ไร่) และอำเภอนาแห้ว (1,355 ไร่) ตามลำดับ

**3.2 อะโวคาโด** มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 593 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอภูเรือ อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว โดยปลูกเฉลี่ย 3 ไร่ต่อครัวเรือน (25 ต้นต่อไร่) เกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์ปีเตอร์สัน เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่มีผลใหญ่ เมื่อผลโตเต็มที่ 2 - 3 ผลต่อ 1 กิโลกรัม และพันธุ์แฮส ซึ่งเป็นพันธุ์การค้าที่ผู้บริโภคนิยม โดยเกษตรกรที่เพาะปลูกอะโวคาโด มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 6,339 บาทต่อไร่ (เริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 4 และเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ระยะยาว) ราคาต้นพันธุ์เพาะเมล็ดแบบละพันธุ์อยู่ที่ 50 - 80 บาทต่อต้น หากเป็นต้นพันธุ์เสียบยอด ราคา 120 - 150 บาทต่อต้น นิยมปลูกช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ระยะเวลาเก็บเกี่ยวช่วงเดือนกันยายน - ธันวาคม ให้ผลผลิตเฉลี่ย 290 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย (กำไร) 5,564 บาทต่อไร่ ราคาขายเฉลี่ยอยู่ที่ 50 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งจะมีพ่อค้าคนกลางทั้งในและนอกจังหวัดเลยมารับซื้อเพื่อส่งขายต่อไปยังจังหวัดอื่น ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดชลบุรี และกรุงเทพฯ นอกจากนี้ ยังมีพ่อค้าบางรายนำมาวางจำหน่ายที่ร้านบริเวณริมทางถนนเลย - ภูเรือ มีราคาขายปลีกเฉลี่ยอยู่ที่ 60 - 100 บาทต่อกิโลกรัม

สำหรับผลผลิตอะโวคาโดของจังหวัดเลย มีอายุอยู่ในช่วง 4 - 5 ปี โดยจะเริ่มให้ผลผลิตในปีแรก แต่ยังไม่มาก ทั้งนี้ เกษตรกรควรเลือกสายพันธุ์ตามความต้องการของตลาดและเป็นพันธุ์ที่ควรปลูกในที่ดอน น้ำไม่ท่วมขัง และต้องใส่ปุ๋ยอินทรีย์ได้โคนต้นทุกปี รวมถึงต้องเก็บเกี่ยวเฉพาะผลที่แก่จัดเท่านั้น จึงจะได้ผลผลิตที่มีรสชาติดี หวานมัน ไม่ฝาด เนื้อนิ่มแน่น ไม่เละ ไม่มีเสี้ยน มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด 5,935 ต้นต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2563)

**3.3 พืชสมุนไพร** ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่ง ที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือก ในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้น จะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพ จากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดเลยมีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด อาทิ ขมิ้นชัน

**ขิง** อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย มีการปลูกขิงเพื่อส่งออก ขิงเป็นพืชล้มลุกที่มีสรรพคุณทั้งเป็นยาสมุนไพรและเป็นอาหาร จึงเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ขิงเป็นพืชที่ชอบอากาศเย็น ความสูงเหนือระดับน้ำทะเล 500 เมตรขึ้นไปจะทำให้ขิงหัวโต ส่วนดินจะใช้ดินปนทรายและดินเหนียวร่วมด้วยเพราะดินจะอุ้มน้ำ น้ำก็จะรอน้ำจากธรรมชาติ คือ น้ำฝน และปัญหาของขิงส่วนมากจะเป็นโรคเน่าซึ่งเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย โรคไส้เดือนฝอย และศัตรูพืชจำพวกแมลง ทำให้ได้ผลผลิตไม่ดีต้องทำการรื้อแปลงเพื่อปลูกใหม่โดยใช้ปุ๋ยและอาหารที่ทำด้วยอินทรีย์ ลำต้นจะใหญ่ ใบเขียวสวย ต้นทุนจะต่ำลง ผลผลิตประมาณ 5 ต้นต่อไร่ จากข้อมูลสำนักงานเกษตรจังหวัดเลยปี 2562 ผลผลิต (สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ, 2561)

**ขมิ้นชัน** เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวนเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ โดยพื้นที่จังหวัดเลยมีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) 732,105 ไร่ กระจายอยู่

ในอำเภอวังสะพุง อำเภอเมืองเลย อำเภอเชียงคาน อำเภอเอราวัณ อำเภอนาดูน อำเภอปากชม อำเภอท่าลี่ อำเภอภูหลวง อำเภอผาขาว อำเภอภูเรือ อำเภอหนองหิน อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูกระดึง และอำเภอนาแห้ว

นอกจากนี้จังหวัดเลยยังมีการผลิตไม้ผล (กล้วยน้ำว้า มะม่วง มะขามหวาน) จากข้อมูลสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย (2562) ผลผลิตกล้วยน้ำว้า 49,197.44 ตันต่อปี มะม่วง 43,724.31 ตันต่อปี และมะขามหวาน 6,783.08 ตันต่อปี อีกทั้งมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะแก่การผลิตไม้ดอกไม้ประดับด้วย

#### 4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

##### 4.1 ยางพารา

1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 298 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอนาดูน และอำเภอเมืองเลย ตามลำดับ ทั้งนี้ตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปี จากปกติเฉลี่ยอยู่ที่ 224 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 360 กิโลกรัมต่อไร่ ภายในปี 2579 นั้น ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และต้านทานโรค การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของยาง การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ยการตัดแต่งกิ่ง และเทคนิคการกรีดยางให้มีปริมาณน้ำยางสูงมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานแบบมืออาชีพและสามารถถ่ายทอดกิจการให้กับคนรุ่นใหม่

2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 292,409 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง อำเภอเชียงคาน อำเภอเอราวัณ อำเภอปากชม อำเภอนาดูน อำเภอภูเรือ อำเภอท่าลี่ และอำเภอผาขาว ตามลำดับ เกษตรกรยังคงปลูกยางพาราได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาโครงสร้างของดิน ควรสนับสนุนให้มีเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเน้นการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่น เดียวกันกับพื้นที่เหมาะสมสูง โดยเฉพาะการปรับปรุงบำรุงดินเน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง ให้มากขึ้น ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และปลูกยางพาราทดแทนในพื้นที่เดิมเช่นกันกับพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง พัฒนาตลาดและช่องทางจัดจำหน่ายให้มากขึ้น โดยเน้นการแปรรูปยาง หรือไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้นซึ่งอาจเน้นจากชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นที่ต้นแบบ

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ ควรส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และหาพืชอื่นทดแทน เช่น ส่งเสริมให้ปลูกไม้ผล มะพร้าว ไม้หววน มันสำปะหลัง ยาสูบ แตงโม พืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ทดแทน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก บริโภคในครัวเรือน

หรือเข้าโครงการ ปรับเปลี่ยนการผลิต (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น จัดหาตลาดให้กับเกษตรกร ในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกร ไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา โดยมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น อ้อยโรงงาน ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ในส่วนนี้ภาครัฐควรเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชดังกล่าวต่อไป เนื่องจาก ปัจจุบันตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพารา เน้นการลดพื้นที่การปลูกยางพาราอยู่แล้ว ฉะนั้นควรสร้างความตระหนักให้เกษตรกร เน้นการทำเกษตรแบบผสมผสาน หรือการเข้าร่วมโครงการเกษตร วิทยาลัยใหม่ หรือวนเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุดต่อไป

#### 4.2 อ้อยโรงงาน

1) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกอ้อยโรงงานอยู่ มีเนื้อที่ 22 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอเมืองเลย ทั้งนี้ตามแผนยุทธศาสตร์ สำนักงาน คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2560 - 2564 มียุทธศาสตร์ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย การบริหารจัดการ และการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตอุตสาหกรรมอ้อยน้ำตาลทราย และอุตสาหกรรม เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตอ้อยโรงงานในพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง แต่เน้นการลดต้นทุนผลผลิต ส่งเสริมให้ เกษตรกรใช้ปุ๋ยอินทรีย์แบบคุณภาพสูง มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการรณรงค์ลดการเผาต่อซึ่งเพื่อเพิ่ม ผลผลิตและลดปัญหาภาวะโลกร้อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดค้นเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวโดยใช้ เครื่องจักรเพื่อลดปัญหาแรงงาน ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มและเข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ จัดหาปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร และอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรที่มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยลด ต้นทุนการผลิต ส่งเสริมให้มีการปลูกอ้อยโรงงานที่มีสายพันธุ์ต้านทานโรค สร้างความตระหนักและ ความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรที่มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง ในการปลูกอ้อยโรงงาน เพื่อแก้ไข ปัญหาการปรับเปลี่ยนพื้นที่

2) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกอ้อยโรงงาน อยู่ มีเนื้อที่ 318,983 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอวังสะพุง อำเภอผาขาว อำเภอเอราวัณ อำเภอหนองหิน อำเภอนาด่าง อำเภอภูหลวง อำเภอเมืองเลย อำเภอภูกระดึง และอำเภอเชียงคาน ตามลำดับ เกษตรกรยังคงปลูกอ้อยโรงงานได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาขาดน้ำในบางช่วงของการเพาะปลูก พัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้มากขึ้น ในเรื่องของคุณภาพดิน และการบริหารจัดการน้ำ ให้มีเพียงพอ และเหมาะสมต่อการเพาะปลูก สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการจัดการพื้นที่ การปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าของเสียจากโรงงานน้ำตาล และการนำของเสีย จากโรงงานน้ำตาลไปใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินในไร่อ้อย เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร ชาวไร่อ้อย โดยไม่มีผลเสียต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และชุมชนชาวไร่อ้อย

3) **พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกร ยังคงใช้ที่ดินปลูกอ้อยโรงงานอยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการ ปรับเปลี่ยนการผลิต (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น จัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพ**หรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน โดยมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ยางพารา ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ควรสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปรับปรุงบำรุงดินไม่ให้เสื่อมโทรม หากเกษตรกรต้องการกลับมาใช้พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานเหมือนเดิม จะได้ไม่ต้องมีต้นทุนการผลิตสูงในการปรับปรุงบำรุงดิน

### 4.3 ข้าว

1) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 2,635 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอนาดูน อำเภอเมืองเลย อำเภอวังสะพุง และอำเภอท่าลี่ ตามลำดับ พื้นที่ทั้ง 4 อำเภอ ตั้งอยู่ในเขตชลประทาน ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำชลประทาน การจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์ข้าว มีการรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรด้านการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง การปลูกพืชหลังนาจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งนี้ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าวจึงไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตจะได้กลับมาทำนาได้อีก

2) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่มากถึง 170,510 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเชียงคาน อำเภอเมืองเลย และอำเภอวังสะพุง ตามลำดับ และกระจายตัวในทุกอำเภอ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่มีข้อจำกัดไม่มากนัก เกษตรกรยังคงปลูกข้าวได้ผลดีหลายแห่งประสบปัญหาขาดน้ำในบางช่วงของการเพาะปลูก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแม่นยำหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีและต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตยังสามารถกลับมาทำนาได้อีก

3) **พื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวอยู่ มีประมาณกว่าล้านไร่ ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพ**หรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าว โดยมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ หากในอนาคตข้าวราคาดี เกษตรกรอาจกลับมาปลูกข้าวได้เหมือนเดิม แต่หากเป็นไม้ผล

หรือไม่ยั่งยืน การกลับมาปลูกข้าวอาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้นอาจส่งเสริมในเรื่องของการทำเกษตรรูปแบบอื่น อาทิ ทำการเกษตรแบบผสมผสานทดแทน

#### 4.4 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1) **พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อยู่ มีเนื้อที่ 221 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอวังสะพุง อำเภอปากชม อำเภอนาดูน และอำเภอเมืองเลย ตามลำดับ ทั้งนี้คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการระบบน้ำ การจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากราคาไม่ดีหรือประสบปัญหาโรคและแมลงรบกวน ราคาไม่ดี และเกษตรกรต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเปลี่ยนเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตจะได้กลับมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้อีก

2) **พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อยู่ มีเนื้อที่ 105,032 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอวังสะพุง อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ และกระจายตัวในทุกอำเภอ เกษตรกรยังคงปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ผลดี หลายแห่งประสบปัญหาขาดน้ำในช่วงของการเพาะปลูก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการระบบน้ำ เช่น ชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแม่นยำหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น ทั้งนี้หากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ราคาไม่ดีและต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ว่าในอนาคตยังสามารถกลับมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ดังเดิมได้อีก

3) **พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อยู่ พื้นที่ดังกล่าวประสบปัญหาซ้ำซาก เช่น น้ำท่วม ขาดน้ำ ผลผลิตต่ำ กระทบเกษตรกรและสหกรณ์ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ยางพารา อ้อยโรงงาน ข้าว มันสำปะหลัง เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ ถ้าในอนาคตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ราคาดี เกษตรกรอาจกลับมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้เหมือนเดิม แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม่ยั่งยืน การกลับมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้นอาจส่งเสริมในเรื่องของการทำเกษตรรูปแบบอื่น เช่น ทำการเกษตรแบบผสมผสาน แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตและการตลาดร่วมด้วย



## เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2563. ข้อมูลสถิติประชากร. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2564. แนวเขตการปกครองจังหวัด อําเภอ ตำบล. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2562. การใช้ที่ดินจังหวัดเลย พ.ศ. 2562. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563. (ไฟล์ข้อมูล).
- สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. 2562. จังหวัดเลย จัดงานสัปดาห์ผลไม้เมืองเลย. [เข้าถึงได้]  
แหล่งข้อมูล <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG190629130908350>  
(3 พฤศจิกายน 2564)
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย. 2562. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตร จังหวัดเลย  
ประจำปี 2562. [เข้าถึงได้] แหล่งข้อมูล <https://www.opsmoac.go.th/loei-performance-files-431991791857> (3 พฤศจิกายน 2564)
- สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. 2561. การปลูกชิงส่งออก. [เข้าถึงได้] แหล่งข้อมูล  
[http://www.thai-explore.net/search\\_detail/result/4558](http://www.thai-explore.net/search_detail/result/4558) (3 พฤศจิกายน 2564)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2563. อะโวคาโด พืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จ.เลย สร้างกำไรงาม  
จับตลาดคนรักสุขภาพ. [เข้าถึงได้] แหล่งข้อมูล <https://www.ryt9.com/s/oe/3097130>  
(3 พฤศจิกายน 2564)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564. (ไฟล์ข้อมูล).





## ภาคผนวก



ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดเลย

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	เขียงคาน	เขาแก้ว
2		จอมศรี
3		เขียงคาน
4		ธาตุ
5		นาข้าว
6		บุสม
7		ปากตม
8		หาดทรายขาว
9	ด่านซ้าย	กกสะท้อน
10		โคกงาม
11		ด่านซ้าย
12		นาดี
13		นาหอ
14		ปากหมั่น
15		โป่ง
16		โพนสูง
17		วังยาว
18		อีปุม
19	ท่าลี่	โคกใหญ่
20		ท่าลี่
21		น้ำแคม
22		น้ำทูน
23		หนองผือ
24		อาฮี
25	นาด้วง	ท่าสวรรค์
26		ท่าสะอาด
27		นาด้วง
28		นาดอกคำ
29	นาแห้ว	นาพึง
30		นามาลา
31		นาแห้ว
32		แสงภา
33		เหล่ากอหก

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)


ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
34	ปากชม	ชมเจริญ
35		เชียงกลม
36		ปากชม
37		ห้วยบ่อซืน
38		ห้วยพิชัย
39		หาดคัมภีร์
40	ผาขาว	ท่าช้างคล้อง
41		โนนปอแดง
42		โนนป่าซาง
43		บ้านเพิ่ม
44		ผาขาว
45		ภูกระดึง
46	ภูกระดึง	
47	ศรีฐาน	
48	ห้วยส้ม	
49	ภูเรือ	ท่าศาลา
50		ปลาบ่า
51		ร่องจิก
52		ลาดค่าง
53		सानตม
54		หนองบัว
55	ภูหลวง	แก่งศรีภูมิ
56		ภูหอ
57		เลยวังไสย์
58		หนองคัน
59		ห้วยสีเสียด
60		เมืองเลย
61	กกทอง	
62	กุดป่อง	
63	ชัยพฤกษ์	
64	นาแฆม	
65	นาดินดำ	
66	นาโป่ง	


ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
67	เมืองเลย (ต่อ)	นาอ้อ
68		นาอาน
69		น้ำสวย
70		น้ำหมาน
71		เมือง
72		ศรีสองรัก
73		เสี้ยว
74	วังสะพุง	เขาหลวง
75		โคกขมิ้น
76		ทรายขาว
77		ปากปวน
78		ผาน้อย
79		ผาบึง
80		วังสะพุง
81		ศรีสงคราม
82		หนองจิว
83		หนองหญ้าปล้อง
84	หนองหิน	ตาดข่า
85		ปวนพ
86		หนองหิน
87	เอราวัณ	ทรัพย์ไพวัลย์
88		ผาสามยอด
89		ผาอินทร์แปลง
90		เอราวัณ
<b>รวม</b>	<b>14</b>	<b>90</b>

ที่มา: กรมการปกครอง, 2564


ชุดดิน	เชียงคาน	Series Ch	กลุ่มชุดดินที่ 46
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชัน 1-20 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก เขิงเขา เนินเขา หรือบริเวณพื้นที่ที่เหลื่อค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินตะกอนเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม รวมทั้งหินที่แปรสภาพต่าง ๆ เช่น หินดินดานหินทรายแป้ง หินโคลน หินชนวน หินฟิลไลต์		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ปานกลางถึงเร็ว
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินต้นหรือต้นมากถึงชั้นลูกรังหนาแน่น ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ที่อาจปนลูกรัง สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงเข้ม ปฏิกริยา ดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินเหนียวปนลูกรังหนาแน่นมาก สีแดงหรือสีแดงปน ปฏิกริยา ดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) อาจพบชั้นหินที่ผุพังสลายตัว ในตอนล่างของหน้าตัดดินลูกรังส่วนใหญ่เป็นเศษหินที่ถูกเคลือบด้วย สารประกอบออกไซด์ของเหล็ก		
ข้อจำกัด	เป็นดินต้นถึงชั้นลูกรังหนาแน่นและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงดินจะถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย		
ข้อเสนอแนะ	จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมโดยใช้วิธีพืช เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ แก่ดินและเพิ่มผลผลิตพืชโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี พื้นที่ลาดชันสูงไม่ควรนำมาใช้เพาะปลูก ควรให้คงสภาพป่าหรือฟื้นฟูสภาพป่า		


สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความ อุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ



ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินเชียงคาน

ชุดดิน	เลย	Series Lo	กลุ่มชุดดินที่ 31
สภาพพื้นที่	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีความลาดชัน 2-35 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก เชิงเขา เนินเขา หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินแกรนิต		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน เร็ว		
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลเข้ม หรือน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวที่มีทรายปน สีน้ำตาลปนแดง น้ำตาลปนแดงเข้มและแดงในตอนล่าง อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดินล่าง จะพบอนุภาคพวกควอตซ์ที่เป็นก้อนเหลี่ยมตลอดทุกชั้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ในดินบนและเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินล่าง		
ข้อจำกัด	พืชอาจขาดแคลนน้ำถ้าฝนทิ้งช่วง		
ข้อเสนอแนะ	ปลูกพืชไร่หรือไม้ยืนต้น จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอสำหรับพืช ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้นและเพิ่มแร่ธาตุที่พืชต้องการและทำให้สมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น		


สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง




ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินเลย




ชุดดิน	นาอ้อ	Series Nao	กลุ่มชุดดินที่ 7
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบน เนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาเข้มหรือน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีแดงปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH 6.0-7.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียวปนทรายแป้ง หรือดินเหนียว สีเทาเข้มและเทา มีจุดประสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลืองหรือน้ำตาลเข้ม ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0)		
ข้อจำกัด	เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ		
ข้อเสนอแนะ	บางพื้นที่สามารถปลูกพืชอายุสั้นที่ใช้น้ำน้อยในฤดูแล้งได้		


สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง



ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนาอ้อ


ชุดดิน	นาแวม	Series Nak	กลุ่มชุดดินที่ 17
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีลาดชัน 0-2 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา ที่มีวัตถุต้นกำเนิดมาจากหินแกรนิต		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างเลว		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทรายหรือทรายปนดินร่วนสีน้ำตาลหรือเทาปนน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย ในตอนล่าง สีเทา เทาปนชมพู จนถึงขาวปนชมพู พบจุดประสีแดงปนเหลืองน้ำตาล เหลืองตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นปานกลาง (pH 5.0-6.0) ตลอด มักพบเศษของแร่ควอตซ์ ไมกาปะปนในหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ		
ข้อเสนอแนะ	ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ



ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินนาแวม

ชุดดิน	ภูเรือ	Series Pur	กลุ่มชุดดินที่ 35
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีความลาดชัน 1-35 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก เขิงเขา เนินเขา หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้ำจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินทรายแป้งร่วมกับหินดินดาน		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ปานกลาง
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแป้ง สีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีแดงปนเหลืองถึงแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ตลอดหน้าตัดดิน อาจพบชั้นส่วนของหินทรายแป้งปะปนในหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ดินอาจถูกชะล้างพังทลายได้ง่าย		
ข้อเสนอแนะ	ควรมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ และจัดระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม ปรับปรุงบำรุงดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
Pur	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
							

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินภูเรือ

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจังหวัดเลยจำแนกรายอำเภอ ตำบล

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
ท่าลี่	486	ท่าลี่	486.40
นาด้าง	4,801	นาด้าง	4,655.67
		นาดอกคำ	145.49
ปากชม	118	ชมเจริญ	117.54
ภูกระดึง	2,316	ภูกระดึง	2,314.29
		ศรีฐาน	2.08
		กุดป่อง	98.88
		นาแหม	774.91
		นาอ้อ	241.69
		นาอาน	352.65
		น้ำสวย	1.57
		น้ำหมาน	1,156.85
เมืองเลย	3,930	เมือง	1,009.49
		ศรีสองรัก	294.00
		ปากปวน	205.93
		วังสะพุง	3,310.64
รวม	15,168		486.40

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดเลย

หน่วย: ล้าน ลบ.ม.

ลำดับที่	อ่างเก็บน้ำ	ประเภทอ่าง	อำเภอ	ตำบล	ระดับน้ำต่ำสุด	ระดับน้ำเก็บกัก
1	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำหมาน	กลาง	เมืองเลย	น้ำหมาน	1.47	26.5
2	อ่างเก็บน้ำห้วยพาว	กลาง	เมืองเลย	เมือง	0.03	1.364
3	อ่างเก็บน้ำห้วยแห้ว	กลาง	เมืองเลย	นาแหม	0.188	2.73
4	อ่างเก็บน้ำห้วยลิ้นควาย	กลาง	นาด้าง	นาด้าง	2	29
5	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง	กลาง	ภูกระดึง	ภูกระดึง	0.72	3.713
6	อ่างเก็บน้ำน้ำเลย	กลาง	ภูหลวง	แก่งศรีภูมิ	5.858	35.807
7	อ่างเก็บน้ำห้วยอีเลิศ	กลาง	วังสะพุง	ทรายขาว	0.08	1.431
8	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำสวย	กลาง	นาด้าง	นาดอกคำ	0.945	3.3
	รวม				11.291	103.845

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 4 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
<b>เมืองเลย</b>	<b>222,634</b>	โนนป่าซาง	32,421
น้ำสวย	45,964	<b>เอราวัณ</b>	<b>125,915</b>
กกคู้	43,728	ผาสายยอด	43,776
นาดินดำ	31,310	ทรัพย์ไพวัลย์	40,686
ศรีสองรัก	22,934	ผาอินทร์แปลง	37,337
นาแหมม	22,746	เอราวัณ	4,115
น้ำหมาน	13,942	<b>นาด้าง</b>	<b>117,193</b>
ชัยพฤกษ์	10,279	นาดอกคำ	56,399
เสี้ยว	8,758	ท่าสะอาด	28,687
เมือง	8,053	นาด้าง	22,669
นาโป่ง	7,483	ท่าสวรรค์	9,438
กกทอง	4,968	<b>ด่านซ้าย</b>	<b>84,158</b>
นาอ้อ	1,660	กกสะท้อน	43,607
นาอาน	580	อิปุ่ม	17,499
กุดป่อง	230	โป่ง	16,328
<b>วังสะพุง</b>	<b>222,445</b>	ด่านซ้าย	4,354
ทรายขาว	49,668	โคกงาม	1,537
เขาหลวง	43,368	ปากหมัน	513
หนองหญ้าปล้อง	38,448	วังยาว	318
โคกขมิ้น	33,928	<b>ปากชม</b>	<b>76,501</b>
หนองจิว	25,893	เชียงกลม	30,966
ศรีสงคราม	18,573	ห้วยบ่อซืน	18,354
ผาบึง	6,893	ชมเจริญ	16,753
ผาน้อย	3,105	ห้วยพิชัย	10,428
วังสะพุง	2,569	ปากชม	1
<b>ผาขาว</b>	<b>217,302</b>	<b>หนองหิน</b>	<b>71,902</b>
โนนปอแดง	60,657	หนองหิน	34,224
ท่าช้างคล้อง	46,217	ตาดข่า	20,608
ผาขาว	41,191	ปวนผุ	17,069
บ้านเพิ่ม	36,815		

## ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ/ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)
<b>ภูกระดึง</b>	<b>68,910</b>	<b>ภูหลวง</b>	<b>47,442</b>
ผานกเค้า	41,066	ห้วยสีเสียด	15,076
ห้วยส้ม	18,902	ภูหอ	12,865
ภูกระดึง	6,182	แก่งศรีภูมิ	11,350
ศรีฐาน	2,760	เลยวังไสย์	7,258
<b>เขียงคาน</b>	<b>67,569</b>	หนองคัน	892
ธาตุ	28,172	<b>ภูเรือ</b>	<b>38,287</b>
ปากตม	15,147	सानตม	18,709
หาดทรายขาว	9,571	หนองบัว	8,751
นาข้าว	6,527	ท่าศาลา	7,811
เขียงคาน	5,600	ลาดค่าง	3,002
จอมศรี	2,554	ร่องจิก	14
<b>ท่าลี่</b>	<b>61,662</b>	<b>นาแห้ว</b>	<b>445</b>
น้ำแคม	25,200	นามาลา	374
ท่าลี่	10,217	นาพึง	54
โคกใหญ่	9,557	นาแห้ว	17
หนองผือ	8,848		
อาฮี	6,187		
น้ำทูน	1,653		

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

ตารางผนวกที่ 5 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดเลย

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
1	ยางพารา	44,454	807,903
2	ข้าวนาปี	68,479	441,635
3	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	22,573	379,648
4	มันสำปะหลังโรงงาน	26,081	327,949
5	อ้อยโรงงาน	21,840	261,868
6	มะม่วง	3,818	49,405
7	ปาล์มน้ำมัน	3,234	27,782
8	มะขาม	3,982	24,257
9	กล้วยน้ำว้า	2,317	19,765
10	แก้วมังกร	3,718	19,117
11	สับปะรด	1,243	17,281
12	ลำไย	3,274	16,359
13	ไม้สัก	1,208	7,763
14	หญ้าเลี้ยงสัตว์	522	6,691
15	กาแฟ	427	4,062
16	ไผ่	1,007	3,988
17	เงาะ	956	3,357
18	ทุเรียน	590	2,577
19	ข้าวนาปรัง	439	2,251
20	ปลานิล	1,782	2,010
21	มะคาเดเมีย	239	1,764
22	ยูคาลิปตัส	210	1,718
23	กล้วยหอม	182	1,656
24	ปลาน้ำจืดอื่น ๆ	1,504	1,632
25	ชิง	249	1,463
26	ไม้ยืนต้นอื่น ๆ	216	1,411
27	ถั่วเหลือง	248	1,325
28	หม่อน (มัลเบอร์รี่)	193	1,319
29	ไม้ผลอื่น ๆ	303	1,261
30	โค (วัว)	158	983
31	ถั่วเนาวางแดง	61	891
32	ผักอื่น ๆ	346	842

ตารางผนวกที่ 5(ต่อ)

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
33	ส้มโอ	249	841
34	โกโก้	185	750
35	มะพร้าว	244	683
36	อโวคาโด	218	680
37	ลิ้นจี่	191	585
38	มะนาว	253	522

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 6 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดเลย

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	พริกไทย	68	1,316	ด่านซ้าย นาด้วง นาแห้ว ผาขาว ภูกระดึง ภูเรือ ภูหลวง เมืองเลย วังสะพุง หนองหิน
2	กระชายดำ	17	221	ด่านซ้าย นาแห้ว ภูกระดึง ภูหลวง
3	ว่านหางจระเข้	2	117	ภูกระดึง วังสะพุง
4	ไพล	5	79	ด่านซ้าย ภูหลวง เมืองเลย
5	ขมิ้นชัน	4	37	ด่านซ้าย ภูหลวง เมืองเลย
6	ดีปลี	1	22	ภูหลวง
7	มะแขว่น	1	15	ภูกระดึง
8	อบเชย	1	15	ภูกระดึง
9	กระเจี๊ยบแดง	1	13	เอราวัณ
10	กฤษณา	1	3	ปากชม
11	ตะไคร้หอม	1	1	ปากชม
12	สมุนไพรอื่น ๆ	31	425	เชียงคาน ด่านซ้าย นาแห้ว ภูกระดึง วังสะพุง หนองหิน เอราวัณ
<b>รวม</b>		<b>133</b>	<b>2,264</b>	

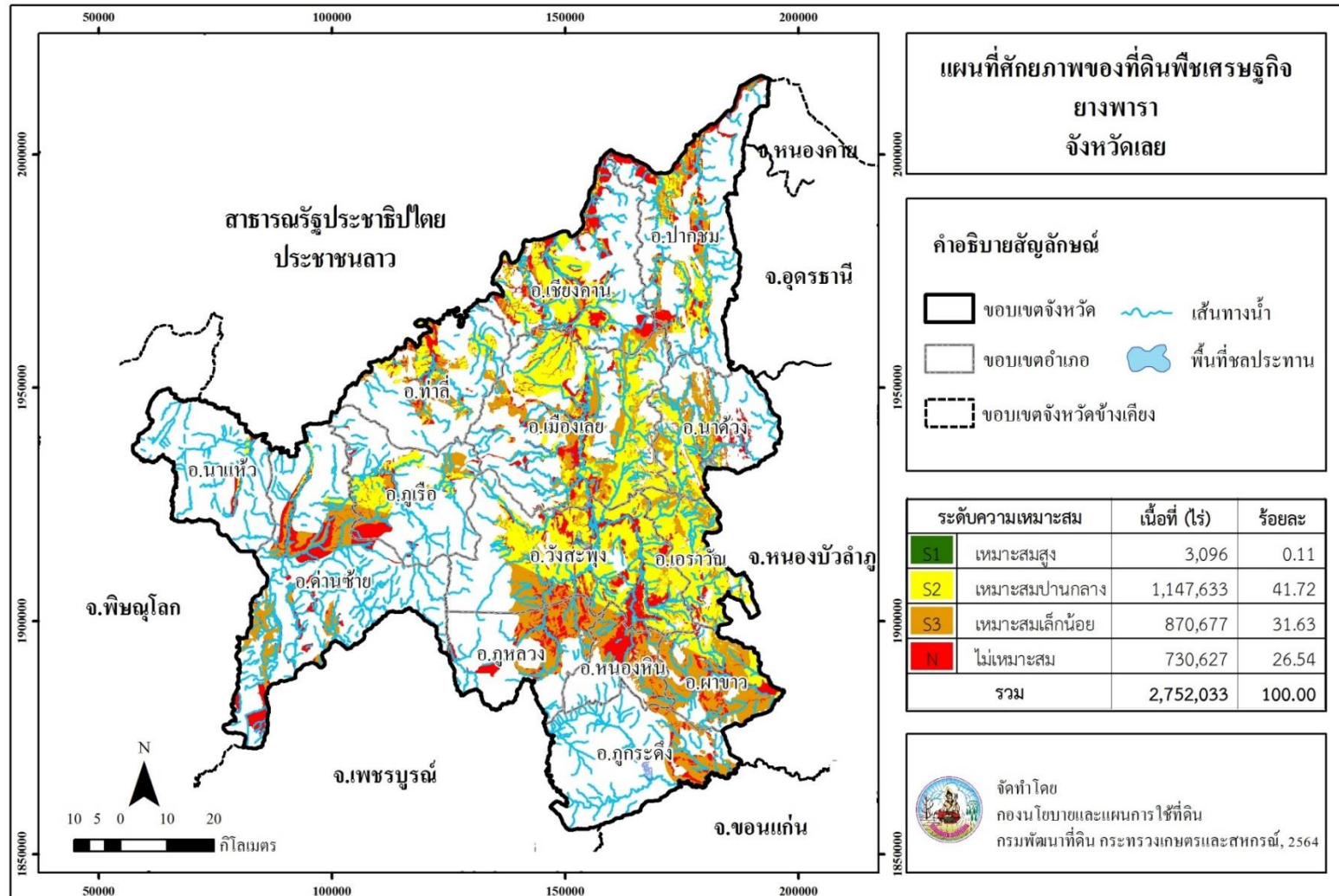
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564



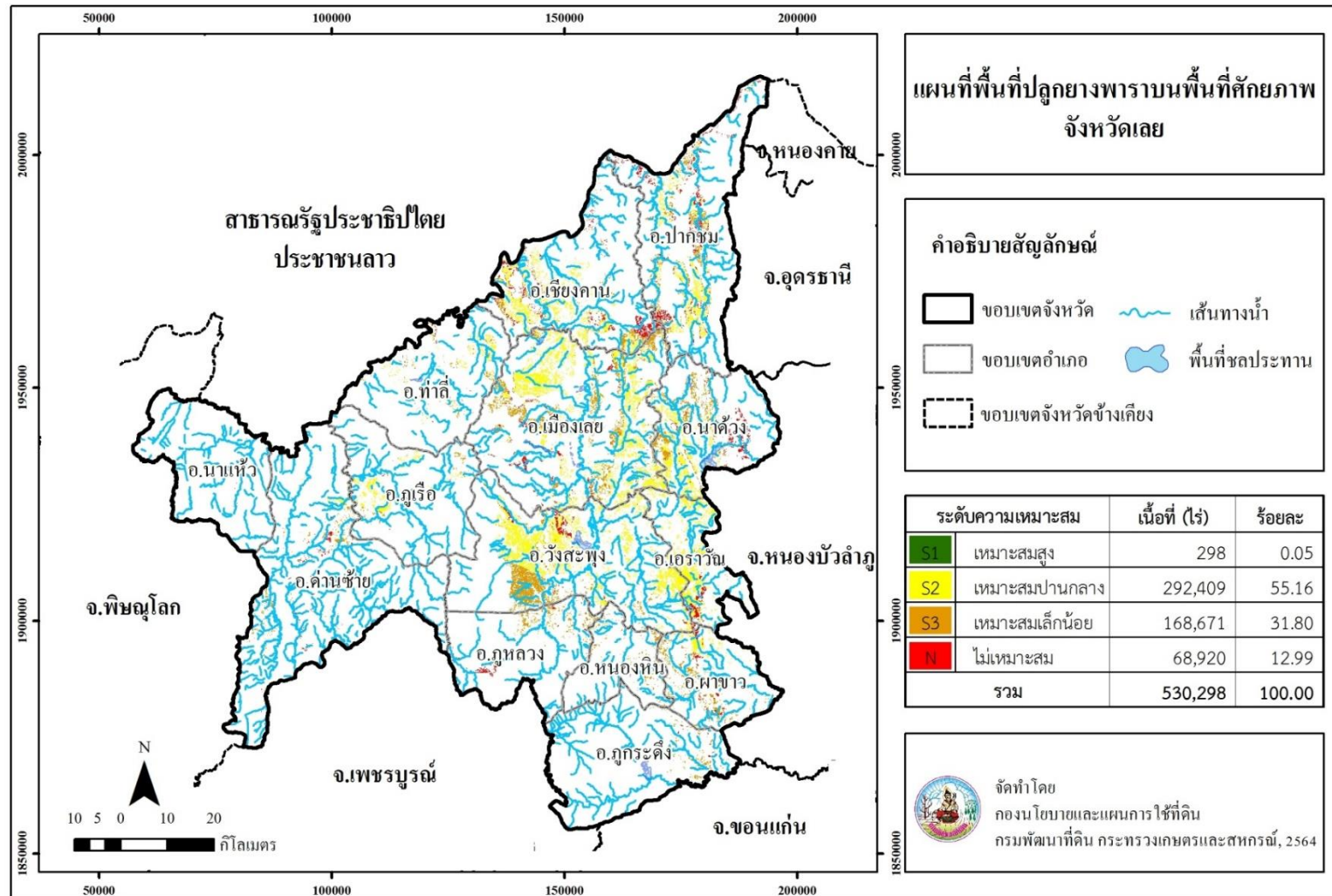
ตารางผนวกที่ 7 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดเลย

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านเกษตร	จำนวน (แห่ง)
สหกรณ์การเกษตร	42	โรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	43
โรงงานน้ำตาล	2	โรงสีขนาดเล็ก	2
โรงงานผลิตมันเส้น	13		
ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	12		
โรงงานผลิตอาหารสัตว์	1		
โรงงานผลิตแป้งมันสำปะหลัง	1		
<b>รวม</b>	<b>71</b>	<b>รวม</b>	<b>45</b>

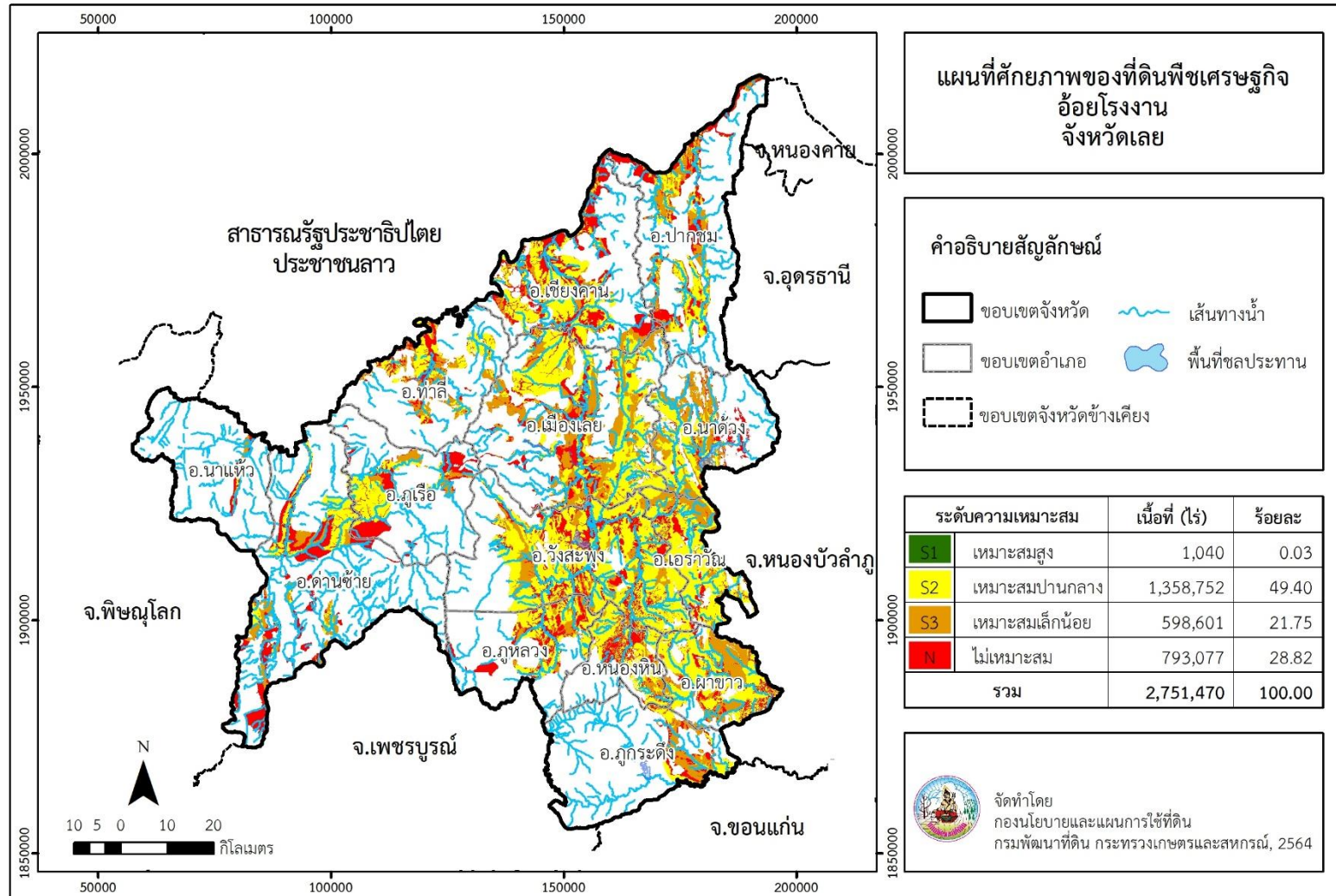
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564



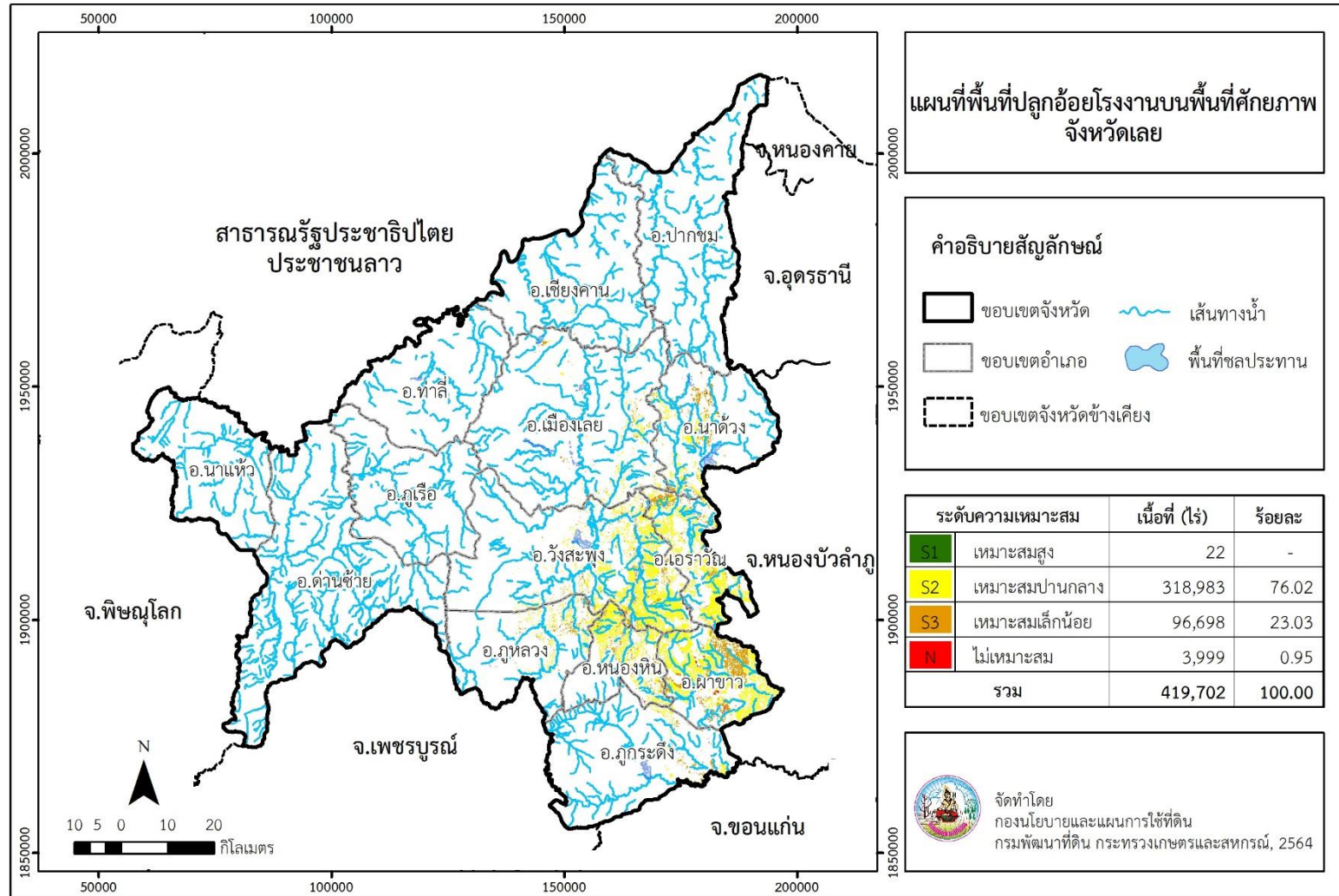
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดเลย



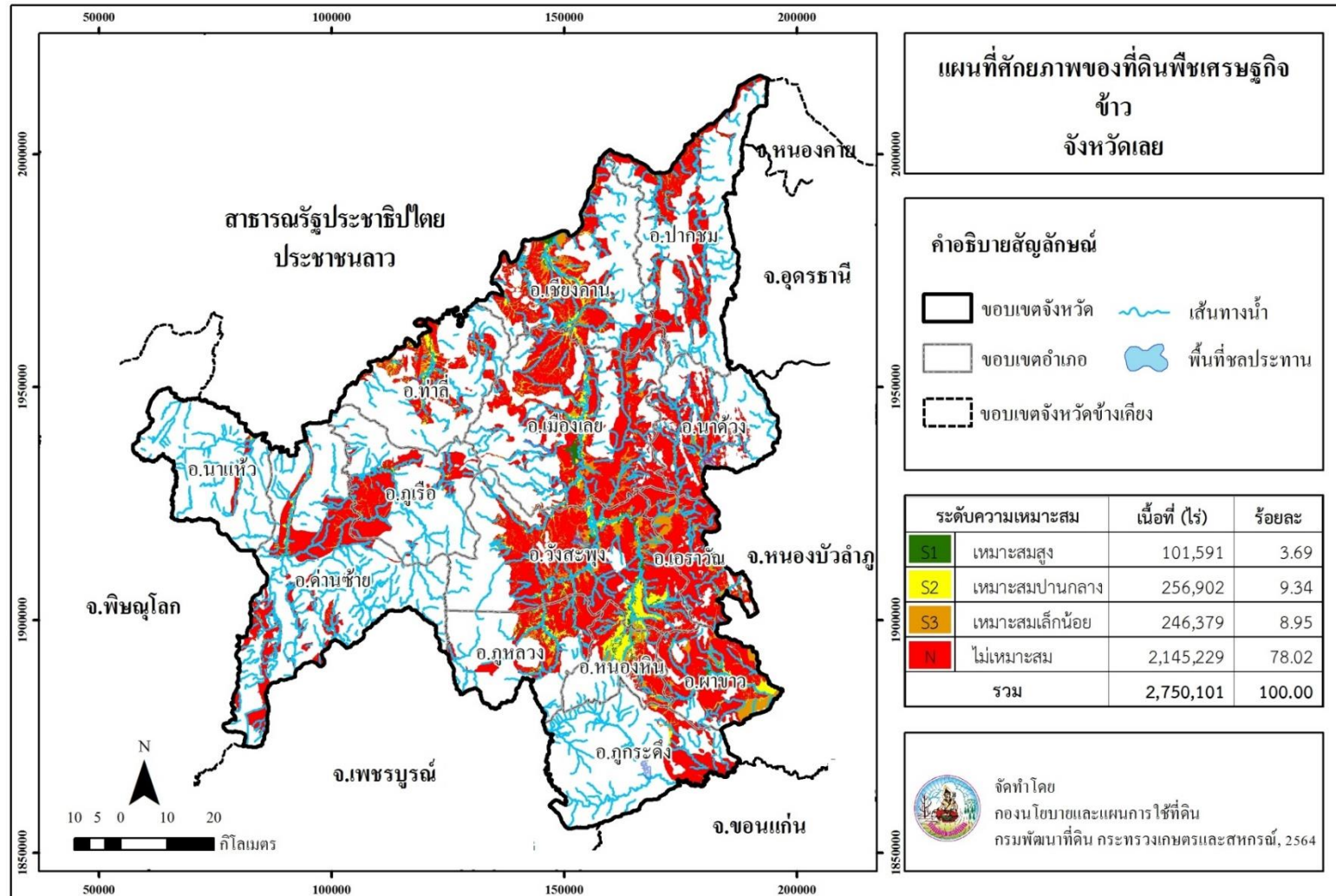
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย



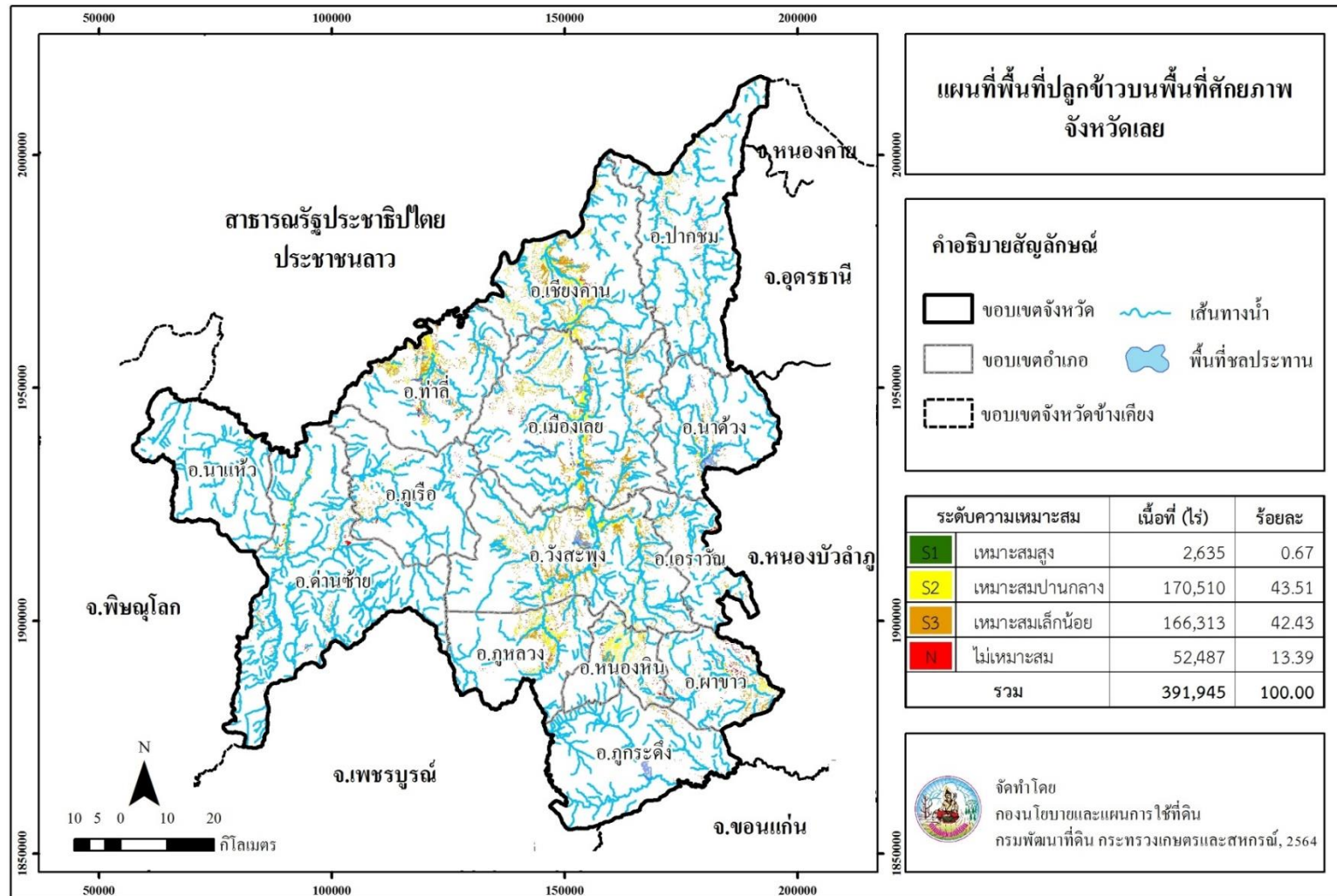
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจอ้อยโรงงาน จังหวัดเลย



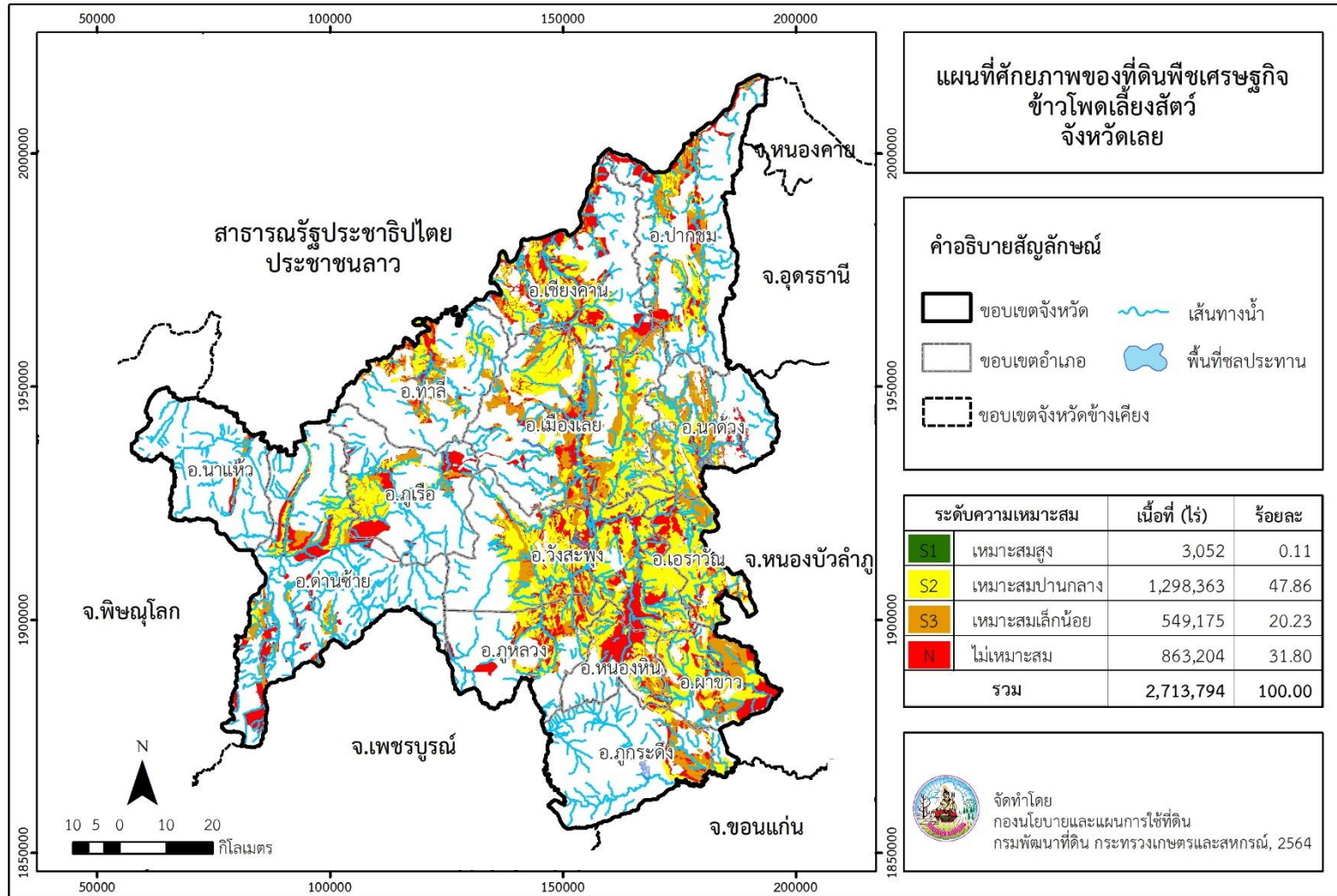
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย



ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดเลย

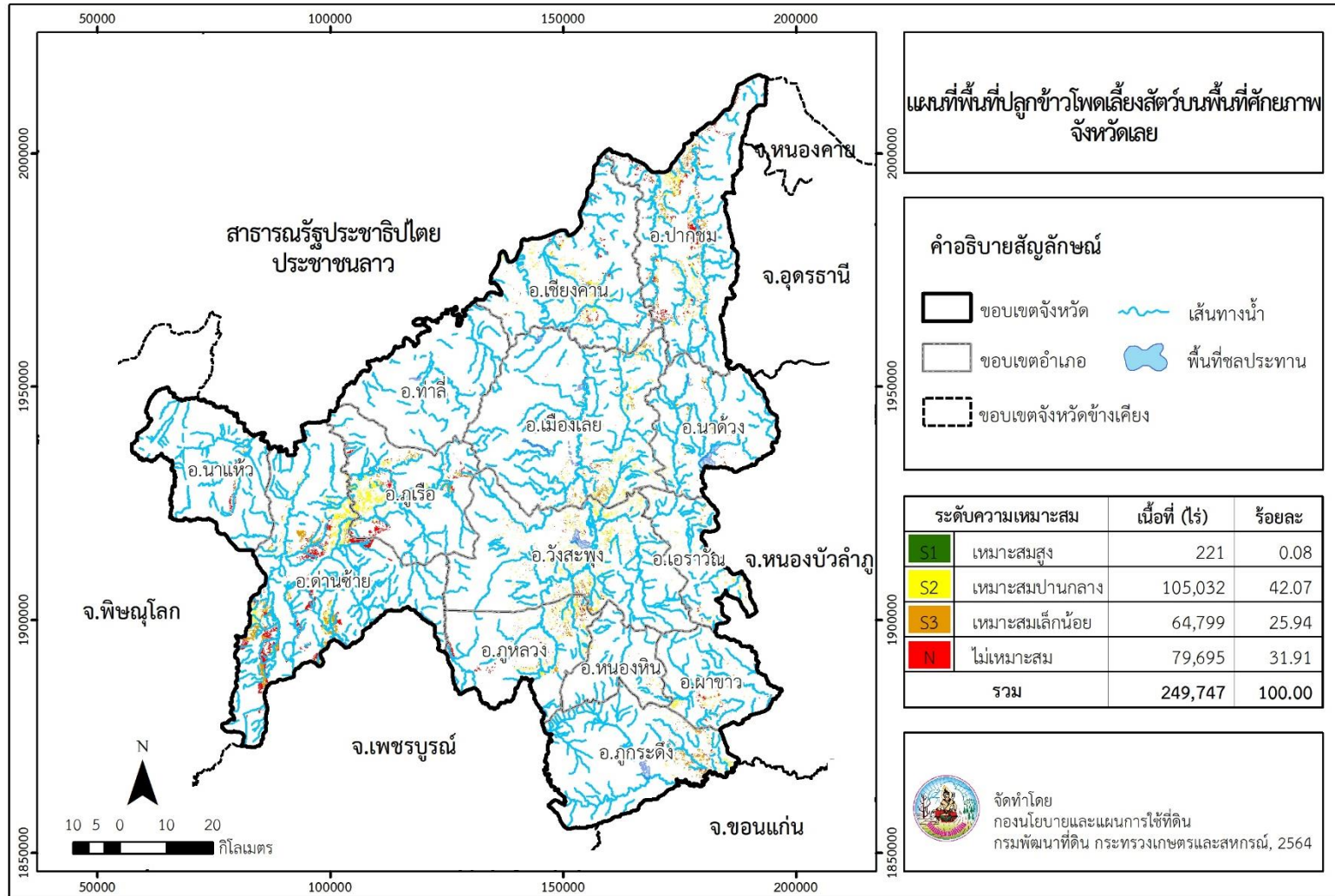


ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย



ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จังหวัดเลย





ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดเลย

**Land Development Department**  
2003/61 Phahonyothin Road.  
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900  
**Call Center : 1760**  
**[www.idd.go.th](http://www.idd.go.th)**



DOWNLOAD